

Brassói Lapok

XL. évfolyam
48. szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1934. évi március 1

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETESEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négy zeteentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-számok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYKÁROLYT!

Kelet Mussolinija

Iamandi miniszter mondta legújabb Gogáról, hogy Kelet Mussolinija szeretne lenni. Mondta pedig ezt abból az alkalomból, hogy Goga-vezér már hangosan türelmetlenkedni kezdett a képviselőházban és követelte az őrizetbevétt vasgárdisták szabadlábra helyezését.

Mi nem tagadtuk és nem tagadjuk most sem, hogy Goga Oktávián a mi számunkra megdöbbentően fájdalmas és nagyon keserű csalódás. Abban a garnitúrában, amelyet az impériumváltáskor az új Románia erdélyi román intellektuelekben átvett, Goga csillogó gyöngyszemnek látszott. Képviselője, még pedig nagyon értékes és jófajta képviselője volt annak a magasabbrendű emberségnek, amely az örök és tiszta fejlődésben látja az emberiség útját és amelyről letérni csak a politikai kalandorok privilégiuma lehet.

Az elmúlt esztendő alatt Goga oktávián rapszódikus tojástáncot járt a nagy politikai parketten. A legellenőrzhetőbb villágnézeti megnyilatkozásaiban is ki-ki-essillat az egyéni kvalitás ereje, színe és lendülete. Kicsi remény mindig volt arra, hogy Goga ráeszmél arra az egyetlen hivatásra, amely őrá itt várhat és megihletett misszionáriusa lesz a megértésnek.

A legutóbbi választáson már nyíltan a fajgyűlölet apostolaként járt Goga Oktávián az országát. Volt is sikere. Goga költő is, aki különleges találékonysággal tudja felszervirozni azt a maszlagot, amelytől most olyan sokan kótyagosak. A költő, a nyugateurópai felszereltségű Goga Oktávián átvette a fasiszta elveket és Ady egykori rajongója Csucsától Berlinig lendült következtetlenségben.

Tagadhatalan, hogy nem jelentéktelen jelenség ez az egyéni fordulat. Kétségtelen, hogy a legújabb áramlat szuggesztív ereje olyan egyéniséget nyert meg a maga számára, aki veszteséget jelent a másik oldal szempontjából. Még akkor is, ha sokan vannak, akiknek más a felfogásuk Goga egyéni értékelésében. Mert ilyenek is vannak bőségesen. Akik úgy tudják, hogy Gogából sem itt nem lehetett, komoly harcok, sem ott nem lehetett soha. Szerintük egy beteg lélek ő, akit szükség szerűen magához sodort a gyűlölet politikává magasztosított tébolya.

Mégis, ez a Goga — más hiányában is — predestinálva volt arra a történelmi szerepre, amelyre — sajnos, ézerszer sajnos — az erdélyi román politikusok közül eddig senkisémm vállalkozott. Ha az évek folyamán kiállt volna valaki és következetes harcosává szereződött volna annak az erdélyi eszméiségnek, amely itt, ezen a kis földön öröklé és mindig csak a boldog és tiszta megértést, szabadságot termelte ki. Az erdélyi gondolatot az egész romániai közélet vezérmotívumává kellett volna terebélyesíteni.

Ezt a szerepet kellett volna Gogának vállalnia, akinek mindehhez volt erkölcsi hitele itt is, ott is és aki ehelyett kopirozni kezdett kész fajharcos sablonokat.

Kiderült, hogy nemcsak politikusként, de költőnek is gyenge.

Megírhatta volna az új politika leg-szebb hősi eposzát. Ehelyett ocsmány indult harsog, amely kitaposott beleket és szétvert agyvelőket sürget.

Nem, nem kár érte. Egészen bizonyos, hogy azoknak van igazuk, akik nem sajnálják és nem tartják veszteségnek.

DOLLFUSS

A Suvich-körut hullámverése

horogkeresztes támadástól fél és csapatot von össze a német határon

Bécs, február 28.

Az olasz—magyar—osztrák közeledés politikai fejezetének első mozzanata Suvich olasz külügyi államtitkár hazaérkezésevel lezáródott. Suvich, amint már jelentettük, szombaton délután érkezett meg Rómába, de csak hétfőn jelentkezett kihallgatáson Mussolininél, aki előbb Eden angol főpécsetörrel tanácskozott. Mussolini Suvich kihallgatása és jelentésének áttanulmányozása után újra fogadta Edent,

majd hétfőn délután folytatta a megbeszéléseket Suvich-csal.

AZ OLASZ LAPOK

A kihallgatásokkal kapcsolatban az olasz lapok nagyon bőségesen és melegen foglalkoznak Eden tárgyalásaival is, célozgatva arról, hogy a leszerelés ügye bekapcsolható az olasz tervekbe is. Feltűnően hangsúlyozzák, hogy Eden nagyon érdeklődött Suvich budapesti és bécsi látogatásáról és arról az elvi megállapodás-

ról is, amely Magyarország, Olaszország és Ausztria között létrejött. Az olasz lapok annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Mussolininek talán sikerül elfogadtatni Edennel az olasz leszerelési javaslatot, amelynek alapján aztán tovább lehetne folytatni a kérdés körül a nemzetközi tárgyalásokat. Ha ez sikerül, nemcsak az olasz diplomáciának jelent győzelmet, hanem előbbre viszi Olaszország középeurópai terveit is.

Dollfuss elsietett nyilatkozata

semlegességét biztosítani minden irányban.

AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN

Az Evening News-ben megjelent Dollfuss-nyilatkozat még friss ahhoz, hogy az angol kormány hivatalos formában tegye, vagy tehetne valamit az ügygel kapcsolatban. Egyébként pedig valószínűnek látszik az is, hogy maga Dollfuss is megcáfolja a nyilatkozatot. A Reichspost, amely az osztrák kormány felhivatalosának tekinthető, már cáfol is. Kijelenti, hogy azok a hírek, amelyek szerint az osztrák kormány a bajor határ mentén csapatokat vonna össze, nem felel meg a valóságnak. Magánjelentések szerint azonban valóban nagy és felszerelt csapatok vonulnak állandóan a bajor határ felé. Ez természetesen még nem is volna baj. A baj az, hogy a kis Dollfuss elszólta magát.

Az angol alsóházban egyébként szorgosan foglalkoznak az osztrák ügygel. Hétfőn Wegwood ezredes kérdést intézett a külügyminiszterhez:

— Kapott-e a külügyminiszter a franciáktól olyan közleményt, amelyből a tünnek ki, hogy a francia kormány magaévé tette Anglia felfogását a hatalmak-

nak az osztrák kormányformát illető kötelezettség tárgyában?

Simon külügyminiszter nemmel felelt. Az angol kormány a külügyminiszter szerint soha sem nyilvánította azt a nézetet, amit Wegwood neki tulajdonít.

Wegwood: Ez annyit jelent, hogy az angol kormánynak semmiféle nézete nincs a sorozatos ausztriai zsarnokságot követő hátrányokról?

Simon: Válaszom azt jelenti, hogy különbséget kell tenni valamely állam függetlenségének támogatása és az illető államban elfogadott kormányforma feletti nézetnyilvánítás között.

Kedden Mabane képviselő intézett kérdést a külügyminiszterhez:

— Mit tud a magyar—osztrák gazdasági szerződésről és örömmel fogadná-e ezt az angol kormány?

Simon külügyminiszter későbbre ígért választ.

A Times is nagy cikket írt a kérdéssel kapcsolatban. Megállapításai szerint egyelőre nincsen szó vámegységről, sőt nincsen szó megkötött szoros szerződésről sem. Mussolini csak munkában tartja ter-vét, de még nem valósította meg.

A felkelés áldozatai

Az osztrák kérdéshez tartozik a levort felkelés „mérlegének” a kérdése is.

A felhivatalos Reichspost hivatalos jelentése szerint

a harcok során egyedül Bécsben, csak a polgárok közül, 118 ember halt meg. Ezek közül 101 férfi és 17 nő. A bécsi polgári sebesültek száma 279, amelyből 219 férfi, 62 nő és 5 gyerek. A karhatalmi áldozatok számát nem közli a felhivatalos.

Történt újabb halálraítélés is. Grätzban akasztás általi halálra ítélték Golner szocialistát, aki az egyik esetpaté alkalmával két rendőrt agyonlőtt. A szövetségi

elnök élt a megkegyelmezés jogával és Golner büntetését 20 évi fegyházban szabta meg.

KICSERÉLIK

A BÉCSI MAGYAR KÖVETET?

A budapesti Az Est jelentése szerint az osztrák—magyar—olasz kérdéshez tartozik az is, hogy Nelky Jenő bécsi magyar követet kicserélik. A követ hírek szerint már el is hagyta az állását.

Egy későbbi jelentés azt adja hírül, hogy Nelky helyébe valószínűleg báró Apor Gábor, a külügyminisztérium egyik tanácsosa kerül.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzsák, stb., ellen. Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzésével ellátott 2
kapzula (ostya-
ban) van.

Kapható

gyógyszertárakban és drogériákban

Nagyot esett a buza ára

Galac, február 28.

Az itteni terménypiacon nagy riadal-
mat okozott, hogy tegnap reggel a buza
ára vagononként egyszerre 4—5 ezer lej
esést szenvedett. Így a 77—78 kg-os buza
az előző napi 40—41 ezer lejről egyszerre
35—36 ezer lejre zuhant, a 75—76 kilós
buza pedig, 10 százalékos idegen anyaggal
36—37 ezer lejről 33—34 ezerre hanyatlott
vissza. A kereskedők sokat nyertek a kö-
tésekben, viszont a nagytermelők sokat ve-
szítettek.

Értekezlet a „nemzeti munka védelméről”

Bukarest, február 28.

Tegnap este értekezlet volt az ipar és
kereskedelmi minisztériumban, a nemzeti
munka védelme és az idegen honossági
szakerők kiküszöbölése tárgyában. A
megbeszélésen részt vett a minisztérium,
az iparoszervezet és a szigoranca képvi-
selője. Hivatalos jelentést még nem adtak
ki arról, milyen eszközökkel akarják el-
érni a belföldi munka hathatós támoga-
tását.

Rendeződik a kolozs- vári Zsidókórház kérdése

Kolozsvár, február 28.

A kolozsvári Zsidókórház Egyesület
most tartotta meg a már egy ízben elha-
lasztott rendes évi közgyűlését. A köz-
gyűlés, amelynek a közvélemény megnyil-
vánulására a kórház vezetőségében beál-
lott válságot kellett volna orvosolnia, fél-
credménnyel zárult, amennyiben Sebes-
tyén József dr., a Kórházegyesület lemond-
ott elnöke a közgyűlésen nem jelent
meg.

A csonka közgyűlésen, amelynek két
hét múlva folytatása lesz, az erdélyi zsi-
dóság kolozsvári reprezentánsai törhe-
tetlen bizalmat szavaztak Sebestyén dr.
nak és egy háromtagú küldöttséget jelöl-
tek ki, hogy az a lemondott elnököt elha-
tározásának megmáltására bírja.

Az elhangzott beszédekből kiderült az,
ami már amúgyis közzéjón forgott, hogy
Sebestyén dr.-t a lemondó levelében em-
lített kimerültségen kívül más és súlyo-
sabb, de eddig még ismeretlen okok kész-
tetik a visszavonulásra. Valószínű, hogy
Sebestyén dr. a közvélemény nyomására,
valamint a vele szemben megnyilvánuló
bizalomnak engedve, ismét elfogadja
atyai örökét a Zsidókórház élén és ezzel
a Zsidókórház vezetésének válsága megol-
dást is nyer. Sebestyén dr. személye és a
multban tanúsított tevékenysége kezke-
dik arról, hogy a Zsidókórházban dúló or-
vosi „parancsuralmat” megfesse.

Ez a hátsógondolat vezethette a köz-
gyűlés felszólalóit is, akik belátták, hogy
Sebestyén József dr. erélyes kezére most
van a legnagyobb szükség.

Gyergyószentmiklós közigazgatási rejtélye új meglepetést produkált

Gyergyószentmiklós, február 28

Köztudomású, hogy Gyergyószentmik-
lós városát közel hét év óta időközi bi-
zottságok közigazgatják. Ennyi idő óta
nem tudja a város polgársága érvényesi-
teni akaratát közigazgatása terén. Több
esetben zajlottak le már választások, de
egyetlen alkalommal sem került a város
vezetése a polgárok által kijelölt egyé-
nek kezébe.

A legutóbbi választások alkalmával
egyesen megdöbbenő dolgok játszódtak
le. Két román ügyvéd: Păcurariu
János nemzetiparasztpárti és dr. Max.
Cămpian, Argetoianu-párti vezérkedése
mellett vonultak az urna elé a szavazók.
Kevés hűia volt hogy egymás felet be

ne verjék, hogy melyik román ügyvéd
legyen a szinszékely város polgármes-
tere.

Az emlékeztetés választások alkalmával
a két román ügyvéden kívül 8—8 magyar
tanácsost választottak. Többszöri botrá-
nyos alakulási kísérlet után, tovább ural-
kodott az interimár rendszer.

Már mindenki azt hitte, hogy az új kor-
mány által tervbe vett választásokig az
általá kinevezett dőkői bizottság fogja
vezetni az ügyeket, azonban az esemé-
nyek egészen mást igazolnak. Otetea főis-
pán, belügyminiszteri rendeletre hivat-
kozva, utasítást adott ki, hogy a válasz-

tott tanácsot február 28-ikán jogaiba
kell helyezni s át kell adni az ügykeze-
lést.

A kis székely város polgárai nem tud-
ják elképzelni, miért lett egyszerre sür-
gős a választott tanács jogaiba való he-
lyezése? Miért akarják néhány hétre hi-
vatalába iktatni, közvetlen az általános
közigazgatási választások előtt, amikor
régebben hallani sem akartak erről?

Különböző magyarázatokkal kísérik a
nem várt rendelkezést, melyből egy
kézzelfogható tény: a városka választott
tanácsa 28-ikán újra alakulni fog. Hogy
milyen eredménnyel, az akkor derül ki.

Ujabb megdöbbenő rablógyilkosság történt Bukarestben

A rablók hálósobájában agyonlőtték Popovici kormánypárti képviselőt

A banditák valóságos sortüzet adtak az álmából ébredt házaspárra

Bukarest, február 28.

A fővárosban egyre gyakoribbakká válnak
a rablógyilkosságok. Az előző napok rémtettei
után, amelyekről beszámoltunk, most
egy kormánypárti képviselő esett a minden-
re elszánt banditák áldozatául. Kedre vir-
radó éjszaka Popovici Eusebiet, a liberális
párt Radaut-megyei képviselőjét gyilkolták
meg a General Anghelescu-utca 93. szám
alatti lakásán.

A képviselő egyedül lakott a házban felesé-
gével. A szolgáló a padlássobájában aludt. Éj-
szaka 4 és 5 óra között az asszony valami
zajra riadt. A sötétben is kivette, hogy
két férfialak közeledik feléje.

A rablók, akik a szobában motoskáltak, ész-
revették, hogy a háziaszony felébredt és re-
volvert szegezve rá, felszólították, hogy emel-
je fel a kezét és ne üssön zajt.

A halálráremült asszony azonban nem tu-
dott uralkodni magán és kétségbeesetten si-
koltozni kezdett, férjét hívogatva segítségé-

gül.

Erre a rablók lövöldözni kezdtek.

Három lövést adtak le, amelyek halálosan
találták az ágyból kiugró férfit és könnyebb
sérüléseket ejtettek az asszonyon.

A lövések zajára felriadt a padlássobájában
alvó cseléd is. A gyilkosok, hallva a felülről
jövő zajt és számítva arra, hogy a lövések
dörrenése a szomszédokat is felriaszthatja, me-
neklüni kezdtek.

Mikor a szolgáló lerohant a hálósobába, már
csak a vérében fetrengő képviselőt és az
ájult asszonyt találta ott, a banditák az aj-
tón át ellillantak és nyomtalanul eltűntek az
éjszaka sötétjében.

A hatóságok még hajnalban kiszálltak a
helyszínre.

Az orvosszakértő megállapította, hogy a
képvisező a sebesülés pillanatában szörnyet-
halt.

Az asszonyt ápolás alá vették és kedden már
ki is tudták hallgatni.

Az Ekcéma

Azok, akik szenvedtek ebben a kínos betegségben
és éveken át türelmetlen viszketegséget álltak ki, a
Cadum kenőcs használata után rövidesen visszanyer-
ték álmukat és nyugalmukat. Ez a kenőcs beigozolta
hatásosságát azáltal, hogy ezer és ezer egyént gyó-
gított ki, akik régóta szenvedtek ekcémától, sömör-
től, pörsestől, pattanástól, furunkulustól, kelevé-
nytől, kiütéstől, csalánkiütéstől, vérkeletől, ara-
nyértől, viszketegségtől, rühtől, tályogtól, égési sebtől,
csipeástól, kérgesedéstől, ugyisintén sebesüléstől.

A szovjettitkár rejtélyes halála

Mi történt az ankarai követség fürdőszobájában

Ankara, február 28

A török fővárosban felállított szovjet-
követségen rendkívül titokzatos haláleset
történt.

A követségi palota egyik lakosztálya-
nak fürdőszobájában holtan találták Mi-
cint, a követség második titkárát. Annak
ellenére, hogy az ankarai szovjetszö-
vetség hivatalos nyilatkozatban közölte,
hogy Micin öngyilkosságnak esett ál-
dozatul, a török fővárosban egészen más
magyarázattal oldották meg a rejtélyes
haláleset titkát.

Micin a követség alkalmazottjainak
névsorán mint második titkár szerepelt,
azonban nem sokat dolgozott a követsé-
gen. Mindenki tudta róla, hogy a GPU,
az orosz titkos rendőrség megbízottja

volt, aki rendszeresen utazgatott Ankara
és Moszkva között s személyesen tette
meg bizalmas jelentéseit a követség
munkájáról.

Legutóbb a GPU központja — így tud-
ják Ankarában — Micint visszahívta és
sürgős jelentkezésre szólította fel. Micin
eleget is akart tenni felettesei parancsá-
nak és megváltotta a hajójegyet.

Elutazására azonban nem került sor,
mert közben holtan találták meg a kö-
vetségen berendezett lakosztálya für-
dőszobájában.

Halálának körülményei teljesen tisztá-
zatlanok, mert bucsulevellet nem hagyott
hátra s így állítólagos öngyilkosságának
okát nem is sejtik.

Lezuhant egy francia utasszállító-gép

Egy halott, három súlyos sebesült

Páris, február 28

Halálos kimeneteli repülőgépszerem-
csétlenség történt a Páris—Casablancá
közötti repülőgép utvonalon. Az egyik
utasszállító repülőgép motorja elrom-
lott. A gép vezetője mindent megkísérelt,
hogy a géphibából származó szerencsét-
lenséget megakadályozza, azonban ez
nem sikerült és a repülőgép lezuhant.

Egy utas életét veszítette, hárman pe-
dig súlyosan megsebesültek.

A házasságtörés legújabb elintézése

Egy igazi csendőrmester a fel- szarvazott férjnek is elégtételt ad

Nagyvárad, február 28.

Minden bevezetés nélkül:

Tomcia Vasil korodi csendőrmester-
hez feljelentés érkezett Sámuel Mihály
korodi cipésztől. A feljelentés azt mon-
dta el, hogy Weinstein Emil telegdi keres-
kedőségét viszonyt folytat a cipész fele-
ségével, amiért Sámuel Mihály kellő meg-
torlást kért a mindenható őrmestertől.

Az őrmester hajlandó is volt azonnal
elégtételt szolgáltatni a felszarvazott férj-
nek. Magához hívatta Weinsteint és min-
den kihallgatás nélkül ökllel nekiesett
és teljes erejéből ütlegelni kezdte, majd
puskatussal többször fejbevágta s bakan-

csával rugdosta a szerencsétlen segédet.

Azután az őrmester — mikor már a
legényt az ájulás környékezte az ember-
telen kínzások miatt — elkergette s meg-
parancsolta neki, hogy

be ne merje tenni lábát többé a faluba,
mert ki fogja taposni a belét!

Weinstein jelentette a dolgot a nagyvá-
radi hatóságoknak, ahonnan nyomban meg
is indult a vizsgálat s megállapították,
hogy a tények megfelelnek a valóságnak.

Tomcia őrmester ur rövidesen bíróság
elő kerül.

Astra Mozgó

BRASSÓ

Bemutatja a

Fakereszt

című hatalmas háboruellenes filmet,
mely RAYMOND BERNARD ren-
dezésében, ROLAND DORGELES
híres regénye nyomán készült.

A főszerepekben:

Charles Vanel
Gabriel Gabrio
Pierre Blanchard

stb.

Titka Bence

Édes anyanyelvünk

Farkaslaka, február 28.

A közelmúltban Nyíró József egy könyvet jelentetett meg, amelyben Uz Bence egyes kalandjait írta meg. A könyvet még nem vettem meg, de hősének kalandjaiból néhányat olvastam, és az egész írásművet lekötözték részleteiben. Ez a néhány szemelvény is derűs és élvezetes szórakozást nyújtott nekem s különösen színekben és erőben dús nyelvezetét dicsérhetem. Nem is lett volna eme dicséreten kívül semmi más bajom a könyv körül, ha nem olvasok a fent említett kolozsvári újságnak egyik minapi számában „ismertetést” a Nyíró könyvéről. Ez az ismertetés névtelenül jelent meg annyira szomorúan hatott rám, hogy könnytelen vagyok nevem aláírásával foglalkozni vele.

Egyrészt, mint író; de legfőképpen, mint magyar író.

Az író hozzászólását röviden megtehetem: ugyan nem restelli az erdélyi magyar sajtónak ez a magyarságával annyiszor kérédköz szövege, hogy olyan kritikát írasson és közöljön Nyíró Józsefnek egy könyvéről, mintha valami műkedvelő író munkájáról volna szó? És hozzá még éppen akkor teszi ezt, amikor az ismertetett írásmű az ő hasábjain jelent meg folytatásokban? Hol és mikor hagyta el, vagy ráta le magáról ez a lap a szellemek és a tehetségek azt a tiszteletét, amelyet fiatalabb éveiben, amikor még nem kérkedett egyedül helyes és üdvöztető kulturális és egyéb politikájával, közmegegyezésre gyakorolt esztendőkönyv kereszttel? És hol és mikor szökte le azt az elemi kötelességet, hogy legalább a saját munkatársát megbecsülje és kiemelje abból a műkedvelő csődületből, amely minden elképzelhető ürügy alatt előzönlí és képviseli őt?

Ha valamiféle rőfös hatalom, vagy lelki betegség megakadályozza őket abban, hogy írókkal és írásművekkel tehetségük és érdemük szerint foglalkozzanak, akkor inkább hallgassanak és a lapjuk utolsó oldalát ne ilyen kritikákra vesztessék, hanem töltsék meg hirdetéssel.

Ezekután pedig hadd kérdezzem meg, mint magyar író, aki éppen úgy szeretném anyanyelvünk felett örködni, akár Nyíró József, vagy Kacsó Sándor: hol tanulta a névtelen kritikus azt a magyar nyelvet, amelyen megírta ezt a 73 sort? Aggódunk és busulunk amiatt, hogy az erdélyi magyar fiatalok és gyermekek egyre rosszabbul beszél magyarul, de lám: a felnőtt példamutatót is cserben hagyta tudása és érzéke, amellyel pedig kötelessége volna a legteljesebb mértékben rendelkeznie, ha ma magyarul óhajtott írni.

Már kezdődni is így kezdődik ez az ismertetés:

„Uz Bence, Nyíró Józsefnek ez a regényes alakja, kedvelt ismerőse kell hogy legyen a magyar olvasó közönségnek.”

„Kell, hogy legyen?” Az mi? Még ha szóbeszédben hallanám is valakitől, kellemetlenül érezném magamat. S hát még, amikor nyomtatásban olvasom s eszembe jut, hogy ezt megfontoltan leírta valaki s akkor még valószínűleg kiszedve is felülvizsgálta! Egy rossz politikus sem igen adhat olyan parancsot, vagy rendelkezést, amelyben „kell, hogy” valami megvalósuljon. Annál kevésbé lehet így parancsolni meg az olvasónak, hogy Uz Bence „kell, hogy” kedvelt ismerőse legyen. A jó regényhőst még helyes beszéddel is nehéz az olvasó előtt kedvelté tenni, nemhogy otromba fogalmazással. S vajjon mi köze van a kritikusnak ahhoz a regényhőshöz, akit így próbál a közönség nyakába szőni? Nem képviselőt választunk ilyenkor, kedves kritikus ur. Nem képviselőt, akit „kell, hogy legyen” képviselő mindenáron, hanem érdemes regényhőst kell lehetőleg nyájasan bemutatni az olvasónak.

Olvassuk azt is, hogy Uz Bencének az élete tele van a jókedv és a szomorúság viharos változataival

s olyan mozzanatokkal, amilyenek az ismeretlenségükkel is érdekfeszítőek a város lakója számára.”

Egy regényhős életében micsoda mozzanatok lehetnek az olyan „mozzanatok, amilyenek az ismeretlenségükkel is érdekfeszítőek a város lakója számára?” Ugy érzem magam, mintha a város bálón volnék, ahol az ismeretlenség érdekfeszítő lehet a város lakója számára, avagy egy merész irodalmi huncutsággal keresztretjényt irt volna Nyíró József?

Jól tennék a város lakói, ha felkérnék a kritikus, hogy magyarázza meg az ő számukra külön és világosan ezt az érdekfeszítő dolgot, amely így folytatódik az cikkben:

„Az az ember, akinek a legkülönbözőbb vadállatokon, falvakon és városból kijáró uraságokon túl kell hogy járjon az esze, eszadátos életfilozófiát érlelt ki magának. Ve-

Nyomtalanul eltűnt Stavisky titkára

A dijoni rejtélyt sehogysem tudják tisztázni

Sem a csalási ügy, sem a gyilkosság nyomozása egy lépéssel sem halad előre

Páris, február 28.

A dijoni rejtélyes gyilkosság tisztázására indított nyomozás a jelek szerint, teljesen holtpontra jutott. Hiába rendelték el a hatóságok Price Albert párisi ügyész gyilkosainak országos körözését, a kormány hiába tűzött ik 100 ezer frankos vérdíjat a gyilkosok fejére; egy hét telt el a megdöbbentő dráma után és a rendőrség ma még nagyobb bizonytalanságban tévelyeg, mint a nyomozás első óráiban.

A gyilkosok nyomtalanul eltűntek, a szó szoros értelmében elpárologtak s maguk után hagyták a Stavisky-ügy legujabb, nyitvahagyott fejezetét.

A párisi lapok most megint jellemző nyilatkozatot közölnek a Price-ügy megvilágítására. A Stavisky-maffia áldozata meggyilkolása előtt néhány nappal egyik bizalmas ismerősenek megnyilatkozott. Szavait ismerőse csak most hozta nyilvánosságra, hogy jobban megvilágítsa azt a sötét és titokzatos rejtélyt, amely a halott kalandor bűntársait körülveszi.

— Ha rajtam kívül senki sem tudná mindazt, amit a Stavisky-ügyről tudok, — mondotta barátjának a főügyész — biztosra vehetném, hogy rövidesen meggyilkolnak azok, akiknek érdeke az én elnémitásom. Az ügy kulisszatit-

kairól azonban többen is tudnak. Éppen ezért remélhetem, hogy ép bőrrel menekülök, mert az érdekelték talán mégis csak visszariadnak a tömeggyilkosságtól.

A Stavisky-ügy érdekeltjei azonban nem riadtak vissza a véres megoldástól és Price főügyészt már eltették láb alól, hogy adatait soha ne használhassa fel ellenük.

Ez a nyilatkozat ismét nagy izgalmat okozott a francia közvéleményben. Price tudta, hogy életére törnek s őt már a maffia sikeresen intézte el. Ő többé nem beszélhet. Most a közvélemény izgottan lesi, hogy milyen fordulatok következnek ebben a szörnyű rémregényben, amelyben nem egyes emberek, hanem a korrupciótól megfertőzött francia közélet a főszereplő.

A közvélemény pedig nem hiába vár újabb és újabb szenzációkra. Most már minden óra meghozza a maga megdöbbentő fordulatát, mert minden jel arra mutat, hogy a Stavisky-ügy lavinája nem a bayonne-i városi takarékpénztár visszaéléseinek leleplezésével indult meg mindentelaprő útján, hanem Dijonban, amikor az ismeretlen tettesek meggyilkolták Price főügyészt.

Hétfőre az volt a Stavisky-botrány legujabb bombája, hogy újabb szereplő tűnt el nyomtalanul. Ez az eltűnt nem más, mint Romagnino,

az öngyilkos kalandor magántitkára. Eltűnése rendkívül kínos meglepetés volt a rendőrség számára, de annál jobban kiaknázható támadási felület a párisi lapoknak. A sajtó ugyanis már régóta hangoztatta, hogy Romagnino a Stavisky-ügy egyik legértékesebb embere, mert hiszen feltételezhető róla, hogy mint urának bizalmi embere, mindenről tudott, amit Stavisky és bűntársai kiterveltek. A párisi lapok már többször követelték, hogy Romagnino a rendőrség vegye őrizetbe, vagy legalább is őriztesse, mert különben nyomtalanul eltűnik. A párisi rendőrség azonban nem befolyásoltatta magát a sajtótól s nem tett semmit Stavisky volt titkáranak szemmel tartására. Romagnino eddig nyomtalanul eltűnt. Nem lehet megállapítani, hogy önként szökött-e meg, forrónak érezve talpai alatt a talajt, vagy pedig orószakkal távolították el és esetleg arra a sorsra juttatták, amelynek Price, a főügyész esett áldozatul.

Újabb rejtélyes fejezet a Stavisky-rémregényben.

A párisi lapok természetesen most éles támadásokat intéztek a rendőrség ellen, rámutatva arra, hogy végzetes könnyelműség volt ezt az értékes vadat kiengedni a hálóból.

Sehol semmi eredmény

Nagyon jól megfizette Stavisky Ribaud-ot, Bonnet volt pénzügyminiszter bizalmi emberét is, aki 700 ezer frankot szembelt a bayonne-i visszaélések leleplezésekor tanúsított megártó magatartásáért.

Ez a névsor kétségtelenül díszes, de nem teljes. A párisi lapok pedig azzal fenyegetőznek, hogy ha a vizsgálat továbbra is ennyire tehetetlen marad, nem sajnálják a fáradságot és további leleplezésekkel sietnek a nyomozás segítségére.

MEGFIZETIK A TANUKAT, CSAK BESZÉLJENEK

Amint már jeleztük, a vizsgálat egyetlen lépéssel sem halad előre a Stavisky-féle visszaélések tisztázásában. Az akták jó része eltűnt, a legértékesebbek Price meggyilkolásakor jutottak a Stavisky-maffia birtokába. A tanuk pedig nem szívesen tesznek vallomást, még akkor sem, ha vonakodásukkal megnehezítik a dolgok tisztázását, mert félnek attól, hogy tulságos közlékenység esetén maguk is a tragikus sorsu Price Albert végzetében osztoznak.

Erre a párisi vizsgálóbíró közölte a megidézett emberekkel, hogy nyugodtan megtehetik vallomásukat, mert szerepüket teljesen titokban tartják s így nem kell tartaniok semmitől sem. Azzal is igyekeznek a felvonultatott tanukat közlékenységre bírni, hogy nagy pénzügyi alkalmat helyeztek számukra kilátásba, amennyiben használható adatokat bocsátanak a hatóságok rendelkezésére.

Különs iróniája a sorsnak, hogy Staviskyn most azok kezdenek keresni, akik segítőitársainak akarják a nyakát kitörni.

A sajtó különben a dijoni rejtély nyomozásában követett módszereket is élesen kifogásolja. Price holttestének megtalálása után felmerült az a gyanu, hogy a főügyészt a titokzatos gépkocsizás alkalmával utitársai méreggel gyilkolták meg s azután kötötték össze és dobták holttestét a sínekre.

A holttest belső részét végvizsgálat végett Párisba küldötték s ott meg is állapították, hogy mérge a szervezetben nincsen. A lapok

most azt kifogásolják, hogy vérpróbát is nem csináltak, holott nagyon is valószínű, hogy a gyilkosok előre elkészített injekciós fecskendővel juttatták be Price szervezetébe a halált okozó mérget.

A szenzációk tehát kavarognak a rendkívül szövevényes bűnügyi bonyodalom terebélyesítésében. Ugy látszik, hogy a halott Staviskynál nincs. Ugy látszik, hogy a halott Stavisky nagyobb hatalom, mint a tisztogatást követelő francia közvélemény és eredményesebben harcol ellenfél, mint az egész ország rendőrsége, a parlament vizsgálóbizottsága és a Doumergue-kormány.

Görögország és a Balkán-egyezmény

Athén, február 28.

Görögország politikai életében a Balkán-egyezmény ügye forr. A kormányzat meghívására az összes politikai pártvezérek összeültek, hogy a kérdést meg tárgyalják. Az értekezleten természetesen megjelent Venizelosz és Csaidarisz is. A két politikus nemcsak éles ellentétben van egymással, hanem mérges ellenségeskedésben is s így a találkozás nagyon kínos volt.

Fejtegetik a lapok a Balkán-egyezmény tartalmát is s a következő három pontot közlik, mint az egyezmény tárgyát esztelges háborús összetűzés esetén: 1. Az egyezmény aláírói azonnal megszakítják a kereskedelmi viszonyt a támadóval. 2. Alkalmazzák a politikai és kereskedelmi kizárás eszközét. 3. Közös indítanak eljárást a Népszövetségnél a támadóval szemben.

A lapok szerint külön katonai megállapodásokat nem tartottak szükségesnek az egyezmény megkötésénél.

szedelmekkel szembenézve ereje bámulatraméltó, természetismerete utólráhetetlen, navitása mulatságos, emberrel, állattal, időviszontagsággal szembeni furfangja, senkitől és semmitől nem fél ősmérészsége ontja a humort.”

Tegyük fel a kérdést: min „kell, hogy tulajdonjon” Uz Bencének ez esze? „A legkülönbözőbb vadállatokon, falvakon és városból kijáró uraságokon.” És mi ontja a humort? A környezettel „szembeni furfangja, illetőleg semmitől és senkitől nem fél ősmérészsége.”

En is foglalkoztam azzal, hogy hősöm tulajdonjon valakinek az eszén, de, hogy ő járjon tul az eszével a legkülönbözőbb vadállatokon, sőt falvakon és városból kijáró uraságokon, azt nem tudom ilyen kiváló hősnél megfajteni, ha csak rá nem huzom azt a szólás-mondást, hogy „elszalasztotta az eszt.” De el kellett szalasztania, mert különben a humort ő maga ontaná, nem pedig az ősmérészsége, vagy bár-

mivel „szembeni” furfangja.

Egy kicsit később arról értesülünk, hogy Uz Bence az erdőben

„megszelídítette az állatokat, védelmezte a gyöngét a ragadozóval szemben s még a vadászok kegyetlensége elől is segítette a meneküléseket. A baj csak abban mutatkozott, hogy nem tudott asszonyt találni társul ehhez az életmódhoz.”

Ilyen hőst szent Ferenc óta nem pipáltunk! Igaz, hogy tul „kellett, hogy” járjon az esze a legkülönbözőbb vadállatokon, de meg is szelídítette őket s nem is ezt vagy azt, vagy ketőt-hármat, hanem ugylátszik, valahányat. Aztán védelmezte a gyöngét a ragadozóval szemben, akit előzőleg megszelídített és miután a ragadozókkal szemben megvédelmezte, segítette őket a csuf vadászok elől megmenekedni és bizonyára haza is kísérté estéknént a szállására mindegyiket.

Valóságos apostolkodást fejtett ki az állatok

között, jobban mondva: irtalmas szamaritánusuk volt nekik. Így minden is rendben lett volna, ahogy a kritikus festi, a baj csupán az volt, hogy Uz Bence nem tudott „ehhez az életmódhoz”, magának társul, asszonyt találni. Ehhez az életmódhoz! Mintha asszony lett volna elég a havason, csak éppen emiatt az életmód miatt nem tudta volna magának megnyerni egyiket sem.

A vége felé megállapítja még a kritikus, hogy Nyíró József ezt az „adomázó, derűs olvasmányt nagyon szépen írja meg, ahogy szokta.” S legvégül a könyv megint „kedvölt olvasmánya kell, hogy legyen a magyar olvasó közönségnek.”

Ezzel én is befejezhetem írásomat és kérek a kritikus, hogy a jövőben legalább az én kedvelt íróimnak a műveiről ne írjon kritikát, hanem használja inkább ezeket a műveket arra, hogy tanuljon belőlük magyarul.

Tamási Áron

Riport- köruton végig Szénországon

Egy országrész, amelynek kétszeresen kellett véreznie:

1. meri gazdasági válság volt,
2. meri politikai harc ütközője lett

Zsilvölgye — Igéretföldje — Siralomvölgye

Petrozsény, február 28.

Riportköruton, végig a Zsilvölgyében.

Távolabbi tisztelt olvasó, aki hallott már a Zsilvölgyéről, de közelebbi ismeretséget nem kötött a Szénnek eme külön kis birodalmával, néhány cikken keresztül el fogom önt vezetni benne. Érdekes utazás lesz, ha nem is mindig élvezetes, mert néha le kell vetni a jó poigári kényelmet és bele kell bujni a munkaruhába, kézbe kell venni a bányászlámpást, különben nem ér az egész semmit.

Le fogunk szállni párszáz méterre a földgyomrába, ahol ezer és ezer bányász robbantja, vájja, csákányozza az aknában a szénét.

Benézünk a hatalmas gépzemekbe, amelyek osztályozzák, tisztára mossák, új alakba formálják a szénét.

Tisztelgünk az irodákban, ahol igazgatók és mérnökök irányítják a szénbirodalom ügyeit.

Felkeressük a telepeket, ahol a föld mélyén dolgozó bányászok laknak, a munkásotthonokat és megnézzük, hogyan élnek.

Ellátogatunk Petrozsényba, Vulkánba, Lupényba, aztán Petrilára, Lónyára, Aninoszára, ahol mindenütt a Szén uralkodik és emberezek a rabszolgái.

Szóval végigmegyünk a Zsilvölgyén.

DIOHÉJBAN A SZENBIRODALOM
MULTJA

A hely, ahol most vagyunk, Petrozsény, a huszezer lakósa város. Ötven-hatvan évvel ezelőtt itt még nem volt város. A hetvenes években itt a város helyén erdő és hegyileg volt, pár kunyhóval, amelyekben favágók és pásztorok laktak.

Ötven-hatvan évvel ezelőtt itt nem voltak bányászok és nem volt szén. Azaz: szén volt, de a szén nyugodtan aludta évezredes álmát a hegyek gyomrában. A szénecsapások itt-ott kidugták fejüket a föld alól, de hiába kinálták magukat, nem kellett senkinek. Kinek is jutott volna eszébe szénnel fűteni itt, ahol annyi volt az erdő és erdőben a fa, hogy sok is volt már belőle!

Az erdő sem kellett senkinek. A Szurdokszoroson túl, ahol alföld van és keletje lett volna a fának, ott vámrőség állta útját, ott Románia volt. Az ellenkező irányban pedig volt fa elég, a fában gazdag vidék messzire elnyult. Olyan messzire, hogy nem volt értelmes a fát szekérre rakni és még messzibb vidékre elszállítani.

Vasut pedig nem volt.

A zsilvölgyi szénbirodalomnak azóta van története, amióta vasut van. A hetvenes években kezdték a vasutat erre építeni és amikor készen volt, megkezdődött a szénbányászat is.

Először a Brassói Kőszénbánya rt. kezdte itt meg a szénbányászatot és a petrozsényi Keleti-bánya feltárását, majd a nyolcvanas években, amikor innen tovább vezették a vasutat, a Salgótarjáni rt. is bekapcsolódott a zsilvölgyi szénbányászatba és megnyitotta a vulkáni és lupényi tárnákat.

Mindezek persze eléggé ismert dolgok, de hát így dióhéjban nem árt, ha elismételjük az emlékezet felfrissítésére.

Nagyobb lendületet vett a szénbányászat a Zsilvölgyében, amikor megalakult az „Urakány — Zsilvölgyi” társaság, amely átvette a lupényi bányát és több helyen új tárnakat nyitott meg.

Az impériumváltozás után aztán egyesültek az összes zsilvölgyi szénbánya-érdekeltségek és 1 milliárd 450 millió lej alaptőkével új részvénytársaságot alapítottak „Petrozsényi S. A.” néven. A nacionalizált társaság román vezetés alatt áll, de jelentős érdekeltséggel bír benne a magyarországi Salgótarjáni szénbánya rt. is.

ZSILVÖLGYE — IGÉRETFÖLDJE —
SIRALOMVÖLGYE

Néhány évvel ezelőtt Igéretföldjének nevezték a Zsilvölgyét, aztán következett az a kor-

szak, amelyben Siralomvölgye lett, most — pedig hasonlít egy beteghez, amelynek az állapotában némi javulás kezd beállni.

A Zsilvölgye kezd magához térni. Az élet-űtem még nem nagy erővel gyorsul, de javul, ha egyelőre vontatottan is.

Minden létnek az alapja itt a szén. A szén irányítja a bányász, a kereskedő, az iparos, orvos, ügyvéd és mindenki sorsát.

A szén az áldás és a beléfkettett munka jó-vedelme teremtette meg mindazt ami itt van: a várost, a telepeket, a nagyközségeket, az ipart, a kereskedelmet, az egzisztenciákat.

A Zsilvölgye virágkorát élte néhány évvel ezelőtt. Tizenkétezer bányász dolgozott a bányák mélyén, hogy felszínre hozza a szénét. És a zsilvölgyi lakosság száma hatvanezerre szaporodott.

És ma?

Ma csak hatezer bányász dolgozik, az sem a hétnék minden napján és a lakosság száma is kevesebb lett.

Néhány évvel ezelőtt ismeretlen fogalom volt a Zsilvölgyében a munkanélküliség. Aki akart, mindenki dolgozhatott és abból, amit keresett, meg tudott élni. És ma? ... A szélre-eresztett és hazatoloncolt munkástömeg után is maradt még legalább háromezer munkanél-küli.

Volt idő, hogy egy képzett bányász napi keresete nyolcórái munkával megközelítette a 300 lejt és a hétnék minden napján dolgozha-

Vidrighin — Rozvány — Lupény véres emléke

Aztán jött: Stan Vidrighin.

Illetleg pardon: jött a nemzeti-parasztpárti kormány és Stan Vidrighin, az ő vasutügyi vezérigazgatója.

Ha emlékeztünk nem csal, ez 1928-ban volt. Vidrighin ur azzal kezdte vasutügyi működését, hogy a liberális érdekeltségű zsilvölgyi bányák szénének átvételét megtagadta. Kijelentette, hogy ő csak válogatott, mosott szén-t vesz át a vasut részére. Igaz, hogy a többi szénbányák sem mossák a szénét, akik a vasutnak szállítanak, de azok a bányák viszont nem liberálisoké.

A bányatársulat akkor azt mondta: — jó, építünk szénmosókat és szállítunk a vasutnak mosott szénét, ahogy tetszik!

Egy ilyen szénmosónak a felépítéséhez azonban idő kell. Hatalmas gépeket kell külföldről hozatni és meghatalmasabb épületet kell hozzá építeni. Két évig tartott a szénmosótelep és üzem felépítése és ezalatt, Stan Vidrighin vezérigazgató, leszállította a bánya által szállítandó szén mennyiségét — ötven százalék-kal.

A nemzeti-párti kormány és a liberális érdekeltségű zsilvölgyi bányatársaság között megindult az élet-halálharc. A bánya termelni akart és szállítani akarta a vasutnak a szénét, de a vasut nem reflektált a zsilvölgyi szénre.

Azt hiszem, így mondják kereskedelmi nyel-ven.

A harc folyt és ehhez a gyászos korszakhoz fűződik a lupényi sortűz is, amikor Rozvány prefektus ur belelővetett a sztrájkoló munkásokba és huszonkét halottat hagyott a helyszínen.

De 1929-ben még 12 ezer munkás bányászott szénét a Zsilvölgyében és a lezülles periódusa azután következett csak.

A POLITIKA ÉS A TÖKE HARCÁNAK
GYÁSOS MERLEGE

Álljon itt egy kis táblázat arra vonatkozólag, hogy az országot pusztító gazdasági válság ideje alatt sem szünetelő nemzeti-párti-liberális harc milyen eredményt mutat.

Mert a Jorga-kormány távozása után újra hatalomra jutó nemzeti-párt tovább folytatta a liberális töke és érdekeltségek elnyomását. A politikai cél a liberális párt győzítése volt, de az eredmény virágzó vállalatok lezülleszté-

M i é r t

néz ki olykor idősebbnek a hölgyek keze, mint az arca, haja és alakja?

Hideg időjárás, házimunka, mosás, takarítás, legtöbbszörre azonban a hiányzó kéz-ápolás ennek az okai. Próbálja meg Ön is egyszer a Leokrém, s meg lesz lepve, milyen gyorsan lesz a kéz- és láb-ápolás, milyen gyorsan lesz a kéz- és láb-ápolás, milyen gyorsan lesz a kéz- és láb-ápolás. Leokrém napvitamint tartalmaz, ugyanazt a tápanyagot, mely a bőrben csak a napsugár hatása alatt képződik. Leokrém megtartja a bőr üde ifjúságát, ha nap-napután használjuk.

Belföldi gyártmány

LEOKRÉM

tott, a vasárnapot kivéve. Ezenkívül ingyen kapott lakást, fűtést, világítást. És jól keres-tek a segédmunkások, a napszámosok is. Ma — ma a képzett bányász keres annyit, mint akkor a napszámos...

És mennyit kereshetett a bánya, Ursten, mennyit kereshetett, amikor egy vagon szén ára 12 ezer lej volt!

Annyit keresett, hogy megengedhette magának azt a fényűzést, hogy szíve is legyen. Hogy jól fizesse a munkásait s a tisztviselőit és hogy munkásjóléti és művelődési intézményeket is létesítsen.

Virágzott az ipar és a kereskedelem és a hivták a Zsilvölgyét, hogy: Igéretföldje.

4. Ugyancsak ezalatt a négy év alatt 327,042.795 lejjel folyt be kevesebb adó és illeték az állampénztárhoz a zsilvölgyi szén-bányáktól a széntermelés leszállítása követ-keztében.

5. A zsilvölgyi bányák 11 üzemet szüntet-tek be teljesen. Ezeknek a bányáüzemeknek újból való megnyitása lehetetlen, mert ugyanolyan költséggel járna, mintha új ter-velési helyet tárnának fel.

Ezek az adatok ha nem is éppen hitelesek, de megbízhatók és ellenőrizhetők.

Mindezt természetesen nemcsak a bányák, azoknak munkásai, alkalmazottai érezték meg és érzik még ma is, hanem a zsilvölgyi lakos-ság is, amelynek sorsa közvetlenül, vagy köz-vetve — a széntermelés sorsától függ.

De hát mindez a múlté, már ami a történelmi részt illeti. Mert a politika és a töke, nem is annyira a töke, mint inkább a politika narcá-nak gyásos eredménye itt fekszik kiterítve és

— Szívbetegnek és érelmeszeses-
désben szenvedőknek a természetes „Fe-
renc József” keserűviz használata könnyű és
pontos béműködést biztosít

tönkrement sorsok, munkanélkülivé vált mu-
kások siratják.

Most liberális kormány van és ez a kis kü-lönország itt, melynek gazdasági válságon tul-is véreznie kellett azért, mert liberális töke-érdeket képvisel, kezd újraéledni.

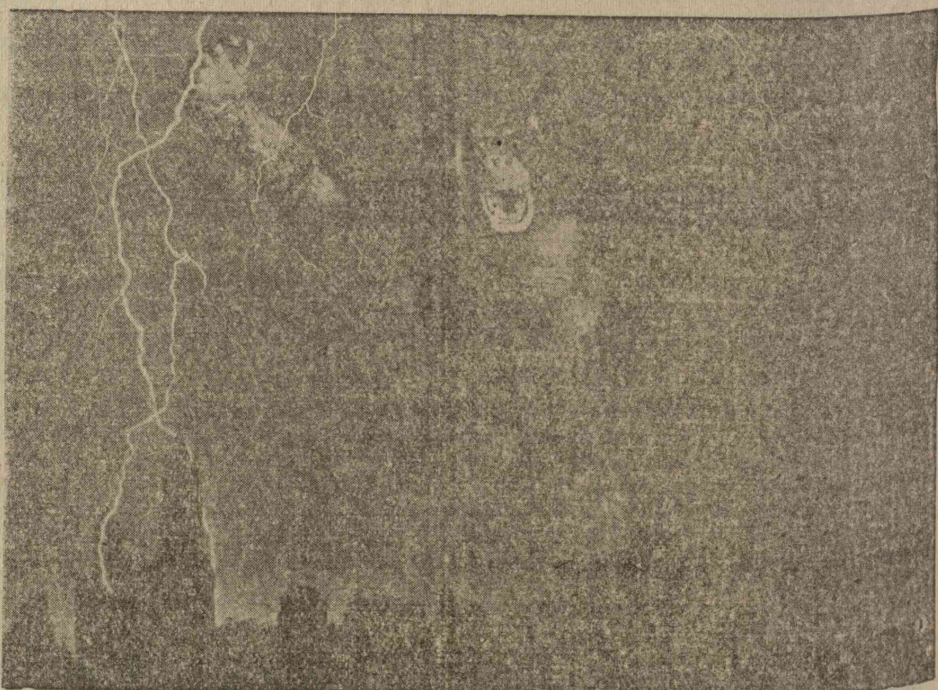
A tizenegynapos munkahónap helyett élet-belépett a husznapos, a huszonkétnapos mun-
kahónap.

Több szén termelnek, több a munkabér,
a fizetés: nagyobb a kereskedelmi forgalom.

E pillanatban, amikor elindulunk, hogy be-járjuk, ez a helyzet a Zsilvölgyében, a Szén birodalmában.

Pogány Marcel

ASTRA MOZGÓ

KING-KONG

FÖLDBŐL ARANYAT
csinálhat: vesse a 60 éve kipróbált
MAUTHNER-MAGOT!

Forduljon
cégünkhez:

EDMUND MAUTHNER
Arad, Bul. Regele Ferdinand 42.
vagy legközelebb: bizományosunkhoz

HIREK

NEMES FERENC:

Messzali-ánsz, cváj, dráj!

avagy:

Sigurd és Patzek

(Nem tévesztendő össze „Hacsek és Sajó”-val)

Sigurd herceg, a svéd trónörökös második fia filmrendező lesz és a polgári származású Patzek Erikát, egy berlini nagykereskedő lányát veszi feleségül...

Hm! Az eset kissé furcsa, Sigurd hercegi cím ura... A Patzekék Erikája mégis szemet vetett rá! Nem szereti rajt! a rangot, csak a szívből jövő hangot, mely így szól percenként állag: Trón-„örökös” imádlak!

Ne haragudjék, Erikám, ezt a trükköt ismerik ám. Lehet Ön tévedve bűjjel, meg van kenve minden hajjall! Szeresse bár Sigurd hőst, kegyed az, aki benőszül, mert, ugy-e, belátja végül, hogy maga veszi „Felségül”!

S ha kimondják: „Asó, kapa...” grasszál a vén Patzek-papa: — Egy polgári vőnő! — henceg — jobb egy kitagadott herceg! Sigurd filmet rendez viszont s ha unja a házasságon, sirdogálva kérdi kendet: Mért csináltam happy-endet??

Jön! LUX Jön!
HOZGÓBA.

— Elfogták a budapesti zsinagóga betörőjét. Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a Magdolna-utcai zsinagóga ismeretlen tettesek behatoltak és ott különböző pusztításokat okoztak. A betörők felforgatták a szentélyt, összevissza tépték a tóratekerceket és összerombolták a zsinagóga butorzatát. A romlással kapcsolatosan megindult vizsgálat megállapította, hogy a pusztítást Farkas László elűllött magántisztviselő követte el. A rendőrség hétfőn este le is tartóztatta Farkas Lászlót, az izákos és minden bizonnyal nem egészen épeszü ember vallomásaiból kiderült, hogy a betörést azért követte el, mert azt hitte, hogy a tóratekercek alatt a zsidók aranyborjút rejtgetnek s azt akarta elrabolni. Amikor a frigszekrényben nem talált semmit, irtózatot dühroham fogta el és az készítette arra, hogy törjön, zuzzon a templomban. A rendőrség átadta az ügyészségnek a züllött templomrablót.

— Ismét elhalasztották a gyilkos bukaresti ügyvéd fellebbezési tárgyalását. Bukarestből jelentik: A sorozatos újabb bukaresti gyilkosságok sem tudják feledésbe meríteni Nicolaescu Virgil bukaresti ügyvéd büntnyét, aki, mint emlékeztető, a Militari-utca 1. szám alatt meggyilkolta feleségét és anyósát. A megdöbbentő büntény fellebbezési tárgyalásának kedden kellett volna kezdődnie Bukarestben, a védő azonban különféle kifogásokat emelt, úgyhogy a tárgyalást, ezuttal már másodsor, elhalasztották március 17-ikére.

— Hamis százezeseket adott el. Csikszeredáról jelentik: Nem mindennapi úzerkedésről tett jelentést a gyergyóújfalusi csendőrség az itteni származású Csikszerecsknek. Eszerint Bajkó József odaváltozó kereskedő egy ismeretlen egyéntől két darab hamis százelest kapott. Ahelyett, hogy az esetet jelentette volna, a két pénzdarabot 80 lejért Kovács István és Vilmos szintén odaváló mészáros testvéreknek adta át. A nem mindennapi esetet a büntügyi eljárás megindítása céljából az illetékes bírósági fórumokhoz küldték.

— Sik Sándor nyerte az idei Vojnich díjat. Budapestről jelentik: A budapesti Magyar Tudományos Akadémia legutóbbi ülésén az idei Vojnich-díjat Sik Sándor ismert költőnek ítélte oda „István király” című színpadi alkotásáért.

— Végetér a szatmári rabbiháború. Szatmárról jelentik: A szatmári zsidó hitközségben régóta belső harcok dúltak a rabbiavastás kérdése körül. Ezek a harcok teljesen feldúlták az egyházközség békéjét. Most hosszas huzavona után, a régebben megválasztott Teitelbaum Joel nagykirályi rabbi kedden reggel autóval megérkezett Szatmárra, ahol hatalmas tömeg várta. A várost rengeteg vidéki hívő kereste fel ebből az alkalomból. Sokan jöttek a csodarabbi beiktatására Csehszlovákiából is, ugyanis a kormány megengedte, hogy erre az ünnepség résztvevői ingyen vízzel jöjjenek Szatmárra.

A sósperce visszaszól a kirakatból: Látom rajtad, hogy mennyire tetszem neked. A kirakat csillogó üveglapján visszaverődő fényben, ahogyan megállsz, látom rajtad, hogy akarsz, hogy kívánsz, hogy sóvárogva kimeredt szemekkel bámulsz rám, hogy kezeid görcsösen markolják tántorgó zsebed belének vélt rongyait, nehogy beleugorj a csillogó üveglapba és kiragadj a fonott szemléskosár mögül. Tetszem neked? Kívánsz? Étvágyad van rám? Csak nézz, gyönyörködj bennem, akarj, kívánj. Nézd, mily aranybarna a színem, mint a lenyugvó nap meleg fénye. teszem szabályos formáit mint a legpompásabb asszonyi test hajlékony vonalait, az apró sószerkecs mindannyi briliáns testemen. Hová futsz? Megállj, még itt vagyok előtted, még gyönyörködhatsz bennem. Így, mégis visszajöttél, érzem, hogy nem bírsz elszakadni tőlem. Mit állsz hát kimeredt szemekkel? Ragadj el, ha annyira kívánsz. Rabolj, ölj értem, akkor tied leszek, kezded érinteni fogja sima testemet, szád érezni fogja kemény husomat. Mit beszélsz? Hogy nincs egy árva filéred sem? Hogy szegény vagy, hogy napok óta nem ettél, hogy szédült vagy az éhségtől? Hát akkor hogy mertél engem így megkívánni? Engem meg kell fizetni, velem nem lehet hamar jóllakni. Lódulj innen!

★ TAVASZI ÉS NYARI divatlapok igen nagy választékban vannak a Brassói Lapok könyvtárában.

— Rendes postajárat lesz a Gyimesvölgyében. Csikszeredáról jelentik: Megszámlálhatatlan panasz nyomán az illetékes postaközegek rájöttek arra, hogy a gyimesvölgyi rendetlen és késedelmes postajárat tarthatatlan. A csikszeredai postától szerzett értesüléseink szerint ez esetben komoly intézkedések is történtek a rendetlen postajárat kiküszöbölése céljából. Március elsejétől Csikszeredából minden délután 2 órakor a Gyimesvölgyén közlekedő rendszeres gépkocsijáratokkal fogják továbbítani a postaküldeményeket. Ezzel elérjük azt, hogy az arra a vonalra eső postaküldemények és hírlapok egy-két nappal hamarabb érnek rendeltetési helyükre, mint eddig. Végre egy eset, amikor az évekig tartó sirámoknak eredménye is van.

LIANE HAID
ÉS
VICTOR DE KOWA

— Az erdélyi írók megkoszorúzták Széchenyi István sírját. Sopronból jelentik: Az erdélyi Helikon Magyarországon körutazó írói Sopronban tartott felolvasó estélyük után kirándultak Nagycenkre, ahol Széchenyi István van eltemetve. Az erdélyi írók nevében gróf Bánffy Miklós koszorút helyezett Széchenyi István sírjára.

— Letartóztatták egy tiltott szekta híveit. Csikszeredáról jelentik: A csikmadéfalvai csendőrség tudomást szerzett arról, hogy Zsombori László csikcsicsói lakos házában tiltott vallási szekta terjesztés folyik. Figyelnéi kezdték a házat s megállapították, hogy abban Ruzsán Rudolf, Bajkó József, Szász István és Simon Veronika csikcsicsói, valamint Oltean Eta és Szabó Julianna csikmadéfalvai lakosok gyakran összegyűlnek. A további nyomozás során aztán kiderült, hogy mind a heten a betiltott „új adventista” szekta hívei. Szabályszerű istentiszteleteket tartanak Zsombori házában. A házkutatás során 15 betiltott vallásos könyvet, egy egész halom szintén tiltott vallási propaganda röpiratot és képeket találtak. A gyanúsítottak nem is tagadták, hogy az új hit követői. Mindannyiukat letartóztatták és a csikszeredai ügyészségre kísérték, ahol még nem döntöttek sorsuk felől.

— Csikcsicsó parancsot kapott... Csikszeredáról jelentik: A közel napokban Csikcsicsó község előjárósága úgy döntött, hogy a tavasz folyamán állami iskolát fog építeni. Mint sok más színszékely községben, úgy ebben sem volt soha állami iskola. A régi magyar éra alatt is felekezeti iskola működött. A változott viszonyok között egy ecélra bérelt falusi házban állította fel a kultúróna a maga románnyelvű állami iskoláját. Most aztán a község épít állami iskolát. Értesüléseink szerint több tanácsos hevesen kikelt a javaslat ellen a község kétségbeesítő gazdasági helyzetére való tekintettel, de azt a vármegyei közoktatásügyi keresztlérőszakolta. Hogy honnan fogják Csikcsicsó lakói a mai elképesztően rossz gazdasági viszonyok között a szükséges összeget előteremteni, az nyíltkérdés marad.

ABLAK

vet, egy egész halom szintén tiltott vallási propaganda röpiratot és képeket találtak. A gyanúsítottak nem is tagadták, hogy az új hit követői. Mindannyiukat letartóztatták és a csikszeredai ügyészségre kísérték, ahol még nem döntöttek sorsuk felől.

A vihar felfordított egy amerikai gyorsvonatot

Newyork, február 28.

Pennsylvania államban napok óta borzalmas hóviharok dúlnak. Pitsburg közelében a vihar felfordított egy teljes sebességgel rohanó gyorsvonatot. A gyorsvonat a magas töltésről a mélységbe zuhant.

A vasuti szerencsétlenségnek 10 halott és 100 sebesült áldozata van.

★ ORVOSKÉPZÉS. Grosz Emil és Scholtz Kornél egyetemi tanárok szerkesztésében jelent meg az Orvosi Továbbképzés Központi folyóiratának 1934. évi első száma. 132 oldalon, számos ábrával, 16 értekezést és beszámolót tartalmaz az „Orvosképzés” új száma, az orvostudomány legújabb eredményeiből, a legjobb szaktudósok tollából. A szám ára 120.— Lei. Az előfizetési ár az összes külön füzetekkel együtt, egész évre 500.— Lei, félévre 250.— Lei. Kérjen ingyen mutatószámot a Brassói Lapok könyvtárából.

Világsikerű operettje

A pénzügyminiszter nagyobb tevékenységre buzdította a bukaresti adóvégrehajtókat

Bukarest, február 28.

A pénzügyminiszter tegnap összehívta Bukarest 12 adókerületének főnökeit és tudomásukra hozta, hogy az adóbehajtás nem folyik a kívánatos mértékben. Felszólította tehát őket, hogy fokozott buzgalommal lássanak hozzá a behajtásnak.

„ELITE”

kávéházai és életterei átvettük. — Kitűzött célunk: az uri közönségnek olcsón kellemes szórakozást nyújtani!

SZOMBATON NYITUNK!

Christian és Spinnrad

Aki gyermekét szereti,

nem küldi iskolába, vagy játszani, ha nincs nála Kaiser-féle mell-karamella

a „3 fenyő” védjeggyel.

Plakát jelzi az elárultó helyeket.

Képviselet: „Pharmag”, Droguerie engros, Braşov.

Francisták és kommunis-ták közelharca Párisban

Páris, február 28.

Hétfőn este Páris XX. kerületében a hazafias egyesületek népgyűlést tartottak. A gyűlést a kommunista érzelmi munkások tüntetéssel zavarták meg. A kommunisták tüntetése folytán a népgyűlés színhelyén rövidesen elkezdődött közelharci fejlődött, amely még az utcán sem ért véget. Végül is erős rendőrsztag vonult ki az utcai harc színhelyére és a verekedőket gumibottal szétszórta. A francisták és kommunisták közelharcának egy kommunista munkás személyében halálos áldozata is volt. Többen súlyosan megsebesültek. A rendőrség a tüntetők és verekedők közül számos embert vett őrizetbe.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres bélműködést, je emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyosok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható.

Elfogták a brassói állomás tolvajait

Brassó, február 28.

A brassói állomási rendőrségen napokkal ezelőtt jelentette Alexandrescu Mihai CFR vezérigazgató, hogy ismeretlen vasúti zsebtolvajok a Bukarest—Brassó közötti vonalon nagyobb összegű pénzt loptak tőle.

Az utóbbi időben rengeteg „zsebvágás” és csomaglopás történt a vonaton s a nyomozó közegeknek az volt a feltevése, hogy ugyanazon személyek követik el a lopásokat és zsebvágásokat.

A detektívek egész sorát állította munkába a rendőrség, akik a különböző állomásokon és a vonatokon is nyomozást végeztek. Napokig nem tudtak semmiféle komoly bizonyítéknak birtokába jutni, ami azonban nem csüggesztette el a nyomozókat, hanem még erélyesebb munkára sarkallta őket.

Hétfőn aztán megtalálták a nyomokat s már szinte biztosra meg tudták állapítani a zsebmetszők személyazonosságát. Hétfőről keddre virradó éjszaka a nyomozás végső stádiumához jutott s a rendőrség nyakonsípte Franculescu Gheorghe és Zaharescu Joan zsebvágókat.

A letartóztatottak bevallották, hogy több kisebb-nagyobb lopást ők követtek el a brassói állomáson és a vonaton is. Azt is beismerték, hogy Alexandrescu Mi-

A szerelmes herceg

hai vezérigazgató pénzét is ők lopták el. A rendőrségi kihallgatások befejezése után átadják a két veszedelmes zsebmetszőt az ügyészségnek.

Nyilatkozat

A Lux-mozgó igazgatósága a n. 6. közönség tudomására hozza, hogy különböző rosszindulatú híresztelésekkel ellentétben, a „Szerelmes herceg” c. filmpereit, amelynek főszerepét Liane Haid és Viktor de Kowa alakítják, kizárólag csak ez a mozgó mutatja be március 1-től kezdve. Jegyek elővetelben a nagy filmeseményre a mozgó pénztárainál kaphatók.

A „Szinek és Évek” városa

Milyen kevesen emlékeznek ma már Kaffka Margitra, erre az egyedülállóan tehetséges, szertelenségében is rokonszenves magyar írónőre. És milyen kevesen emlékeznek a legszebb regényére: a Szinek és Évekre.

Itt, Nagykárolyban is alig-alig emlékeznek rá. Pedig illenék emlékezni, nemcsak azért, mert Kaffka Margit nagykárolyi szentri lány, abból a fajtából való, amely régen jellegzetessé, hangossá és vidámmá tette ezt a ma oly szomorú, olyan vidéki, olyan kihalt és letört várost, de illenék emlékezni azért is, mert a Szinek és Évek Nagykárolyról szól.

— Kaffka Margit? — kószolgatja a szót egy nagykárolyi polgár, amikor megkérdelem, hogy ismeri-e ezt a nevet? — Kaffka Margit? Nem, nem emlékszem... Azaz várjon csak... Az lesz az, akinek az anyja Uray-lány volt...

— Az, az, bólogat reá csendesen és közben egymást gondolok arról, hogy vajjon érdemes-e írni? Érdemes-e egy életet áldozni az írott betűnek, hogy végül még a szülővárosában is csak arról emlékezzenek az írónőre, hogy az anyja a híres Uray-familiából való.

Hová lett az Uray-familia? Hová lett a régi Nagykároly? A hangos vármegye-háza, a megyeháza nagytérképében rendezett zajos estélyek, a selyemben suhogó szentri asszonyokkal, a hangosan politizáló vármegyei urakkal, az udvarolható megyei aljegyzőkkel és alispánjelöltekkel?

A megyeháza félig leégett irattárában rágcsáló egerek talán éppen az Uray-család nemesi leveleit roncsolják szét apró fogaikkal. A régi aljegyzők repartíáltak és akinek nem volt megfelelő összeköttetése, az vagonokban lakott a rákosi rendezőnél. Az alispánjelöltek boldogok, ha egy-egy szerény napidíjasi állás csurranó-cseppenő jövedelméből ellentehetnek rokkant életüket.

Csönd van már Nagykárolyban. A duhajos muzsikaszó helyett a pégregahajtó dobja szól. Nem csoda, hogy alig-alig emlékeznek már Kaffka Margitra, erre a csodálatos tehetségű, egészséletes asszonyra. Hogy irt is valamit?

— Igen, igen, hallottuk. Szeretett irkálni a Margit kisasszony. De nem erről volt nevezetes, hanem arról, hogy férjhez ment egy zsidó orvoshoz.

Zsentrí leány léte.

Nagy dolog volt ez annak idején Nagykárolyban, amikor híre jött, hogy Kaffka államtitkár unokahuga 1914-ben férjhezment dr. Bauer Ervinhez.

Alig tudott megnyugodni a feibolygott nagykárolyi darázsfaszek.

Csak Kaffka Margit volt boldog. Nem sokat törődött a károlyi nemesi családok véleményével. Neki magának lesújtó véleménye volt az előkelők közt a vármegyei életéről. Nem is titkolta ezt a véleményét. Megírta a Szinek és Években. Főlényes gesztussal léhasággá jelentéktelenné tette az egész zajos szentri-előkelőkódést.

Egyszer felolvasásra hívták haza Nagykárolyba.

Nem jött. Ismerte a vidéket. Azt üzenté vissza, hogy nem tudja úgy megvalóztatni a mandanizálóit, hogy valakit meg ne sértsen. Inkább nem jött.

Többet azután nem is jött haza. Az eseményekkel együtt tolódot balra a világnézete is.

1918 december 2-án meghalt.

Utolsó levelében, amit anyjához írt, azt írta, hogy a fiát technológiára szeretné adni, mert egy jól képzett művezetőnek nagyobb jövője lesz ezután Magyarországon, mint egy diplomás senkinek — írja — hiszen az elvezett országárból is a megkisebbedett Magyarországra fog tudni sokszáz tanár, jogász és közigazgatási ember.

Levelét így fejezi be:

— A haza sorsán sem aggódom tulságosan. Arany János és Ady Endre verseit ezután is csak annyi ember fogja olvasni, mint eddig és mégis a kultúra az, ami legfontosabb az egész nemzet idejében.

Mindez eszébe jut az embernek, Nagykárolyban a Szinek és Évek városában.

A szinek rég elköptak, elköptatták az évek, amelyek könyörtelen rohanásukban merőben átforgatták, törődötté tették a hajdani hangos, büszke és zajos várost.

Hogyan lesz tízennégyezer nagykárolyi magyarból háromezer?

A csodatélt nem politikus, hanem orvos csinálta
Copyright by: Nagykároly

Alább következik egy legenda, a tisztiorvosi hivatal csodatételéről.

Történt pedig az Ur 1954. esztendejében, hogy Nagykároly városában a tisztiorvosi hivatal elkészíté a város egészségügyi statisztikáját.

Jó, egészséges város ez a Nagykároly. Kevés itt a beteg. Aki komolyan megbetegszik, az meg is hal, aki csak úgy színből betegeskedik, kamillateával és piócával, melegített téglákkal és aszpirinnel kurálja ki magát.

Dehogy is szalad hát ő a tisztiorvosi hivatalhoz.

Unatkozik tehát a tisztiorvosi hivatal és berozdásodott operálókését politikai

operációkra használja fel a tisztiorvos.

Belevág a népszámlálási statisztika testébe. És olyat vág a tízennégyezernyi hatalmas magyar testen, hogy az egyszerűen ötdőre zsugorodik.

Aszongya a tisztiorvos, hogy Nagykároly városában mindössze háromezer magyar él, míg a város összlakossága huszezerháromszázkilencvenhat lélek.

De honnan a csodából süttötte ki ezt a háromezer magyart? Hiszen a károlyi utcákon alig lehet egyebet hallani, mint magyar szót.

Nézzük csak, mit mond a felcsér:

Aszongya, van 4750 görögkatolikus román s van 845 görögkeleti román. Azon-

kivű 5536 római katolikus sváb, 3000 református magyar, 1000 rutén, 250 lutheránus német és 5215 izraelita zsidó.

A római katolikus vallásukat egy szertien sváboknak könyveli el, a zsidókat is leoperálja a magyarság testéről.

Szóval itt van eltemetve a hiányzó tízenégyezer magyar.

Na, ha betegeit is így kezelik a nagykárolyi tisztiorvosi hivatalban, mint a népszámlálást, és a betegek diagnózisát is csak így állapítják meg, akkor igazán nem csodálkoznánk azon, ha a halálozási arányszám a jövő esztendőben ebben a városban katasztrófálisan emelkedne.

Válassz egy nagykárolyi uriasszonyt

Asszonyom! A legutóbbi „Lássuk Nagykárolyt” oldalon megjelent egy cikk, amely arról számol be, hogy Önöknél nem tulságosan sokat olvasnak az emberek, vagy ha olvasnak, hát a legtöbbet értéketlen könnyűségeket olvasnak. Ön ebből az alkalomból az egyik nagykárolyi ilap hethasábjaian szeretetreméltóan nekem jött és kioktatott arra, hogy Önöknél igenis olvasnak, csak nem a kölcsönkönyvtárakban kell érdeklődni, mintahogy én tettem, hanem a magánlakásokban.

Kedves Asszonyom, nem vitatkozom rokonszenves írásával. Az Ön írásából állapítom meg, hogy nekem volt igazam. Abban a városban, ahol a kölcsönkönyvtárakban nem ismernek egy sereg világhírű író és a könyvek között nincs egyetlen erdélyi író sem; nem ol-

vasnak. Még akkor sem olvasnak, ha egyes magánlakásokban, így bizonyára Önnél is, meg lehetett volna az illető írókat. Sajnos, magánlakásokba nem nézhetek be, mint Lesage sánta ördöge tette. Kénytelen voltam a kölcsönkönyvtárban tapasztalt adataim alapján megírni a cikket. Nekem volt igazam, ha nem hűnné, fáradjon el bármelyik károlyi kölcsönkönyvtárba és kérjen valami új, komoly és irodalmi értéket képviselő munkát. Ha megkapja, úgy multkori állásaimért hajlandó vagyok boldogan meakulpázni. És én lennék a legboldogabb — higgye el — ha azóta, ennyire örvendetesen megváltoztak volna a viszonyok és módot adnának e sorok szerény írójának a Canossa-járásra. A lelkes olvasónak kijáró tisztelettel üdvözlöm Önt.

Tulságosan Nagykárolyban sem sietnek

Harminc évvel ezelőtt Nagykároly polgárai arra kérték a városi tanácsot, hogy a Gózsos-utcát sürgősen nyissák meg a Nagypiac térré.

A közlekedés érdekében és szépségzeli szempontokból.

Az utcát nem nyitották meg.

Ugy látszik, nem volt sürgős.

Azóta ellett harminc év.

Nyolc hónappal ezelőtt negyven há-

tulajdonos az érdekelt utcából újból be-

adla ugyanezt a kérelmet.

Megjelölték a módot is. Vágják át a Mandl-féle telket, amely eladó.

Választ nem kaptak.

Ugy látszik, még harminc esztendőig kell várni.

Tulságosan Nagykárolyban sem sietnek az ügydarabok elintézésével.

Ezt azután a legjobb akarattal sem lehet állítani.

Nagykároly nem hagyja magát

Mintavásárt, ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi kiállítást rendez

A legutóbbi Lássuk Nagykárolyban azt írtuk, hogy a leányzó nem halt meg, csak alszik. Most bizonyítani akarja, hogy még életben van és élni is akar.

Nagy dologban fázadozik a város. Mintavásárt akar rendezni, ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállítást. A rendezőbizottság úgy gondolja, hogy ezzel a nagyszabásúnak ígérkező kiállítással életjelt ad magáról ez az eldugott kisváros és megmutatja, hogy mire képes.

A tervet a város előkelőségei karolták fel. Most már bizonyos, hogy lesz belőle valami. Már meg is alakult a bizottság, a melynek feladata lesz ennek a nagyszabású és országgraszáló kiállításnak a megrendezése.

Nem érdektelen ideírni a bizottság névsorát:

Diszelnökök: Dr. Gurzán Mihály, prefektus, Drágóin ezredes helyőrségi parancsnok, dr. Darabant Miklós és dr. Lohontin Emil, országgyűlési képviselők. Elnökök: Broczkó Gyula bankigazgató és dr. German János. Titkárok: Crişan Gavril és Komódy Lajos.

Az előkészítő bizottság tagjai: Alunár Demeter, dr. Andrassy Ernő, Akkermann Antal, Barbul Clemente, Benedek Sándor, Bartha István, Borostyán Ferenc, Bandur Bertalan, Drágus István, Evert István, Fried Géza, Fekete Károly, Fülöp József, Góznér Kálmán, Grabovszky József, ij. Holeczmann József, Hancsics Béla, Herskovits Ernő, Jakabffy Gyula, Kertész Sándor, Kéry Béla, ifj. Karácsonyi Károly, Kabelik Gyula, Keresztesi Samu, Lefkovits Armin, Makránszky

Béla, Meszessy Károly, Nyegrán József, Nemes Ferenc, Pucser Károly, Pop György, Papp László, Putovits József, Rádescu Joan, Rosenfeld Zsigmond, Róth József, Hrihor Lajos, Szongoth József, Szabó Zoltán, Szakáll Sándor, Ujházy Sándor, Vancsa Endre, Vajda József, Weinberger József, Komáromy Lajos, Gál Samu és Tarczynsky Kázmér.

Aki számít Nagykároly kereskedelmi és gazdasági, vagy ipari életében, az mind benne van. Biztos, hogy ez a vásár nagyszerűen fog sikerülni.

A vásárt április hónapra tervezik.

Amiről Nagykárolyban beszélnek

(Jegyzetek egy átutazó jegyzőkönyvből)

Adóárverések egész tömege nyugtalanítja Nagykárolyt. Az adóbehajtás szigorúságára jellemző, hogy idegen városból rendelték ki az árverező tisztviselőket.

Nem csoda tehát, ha ilyen módszerek mellett a kilenc erdélyi megyéből Szilágymegye áll első helyen az adóbehajtások tekintetében. A mérleg szerint a megyében 1933. április 1-től december 31-ig 20,642,008 lej adó folyt be.

A farsang Nagykárolyban szókatlanul jól sikerült. Az utolsó szombat a „csendes” városban egyszerre négy helyen is báloztak: A református egyházi énekhar a Román királykavéházban, a Katolikus Legényegylet a saját székházában, az Izraelita Nőegylet a Viktória sportklubban és az Építőmunkások a Pol-

gári Olvasóköri bálloztak. És mindenhová jutott közönség.

Tasnádra is sokan ránultak át Károlyból, a tasnádi Nőegylet kabaréjára. A tasnádi műkedvelők közül Klein Mici, Harag Jenőné, Weisz Franciska, Czeiger Regina, dr. Sávör, Lévi Miklós, Rauch Zoltán és Hirsch Marcelné ügyeskedtek.

Nagy érdekességű volt a szomszédos Ermi-hátfalván Bus Fekete László: Több mint szerelem című vígjátékának előadása. Felsőszilvási Makra Edith, dr. Andrassy Ernőné és dr. Andrassy Ernő játszották a szerepeket, zúgó sikerrel.

De az Ermielék sem hagyja magát. Ersenlyében a Piros bugyellárist, Erkörtvélyesen „A náni bíró lánya” című népszínművet adták elő a műkedvelők, teljes anyagi és erkölcsi eredménnyel.

A nagykárolyi ipartestület Szilágymegye prefektusához beadványt intézett és kérte a vármegye urát, hogy az illetékes miniszternél hasson oda, hogy a felemelt betegségyűző díjakat lecsökkentsék. Nem bírják tovább. A prefektus mit tehetett volna mást, — megígérte, hogy közbenjár.

Erzékeny a nagykárolyi Magyar Párt. A Nagykárolyi Közlöny című hetilap bírálatot mondott a városi tagozat vezetőinek ténykedéséről, mire az intézőbizottság a lapot magyarellenessé minősítette. A szerkesztőség végül is „a magyar egység” érdekében bocsánatot kért a pártvezetőségtől. Talán a „magyarellenességet” mégsem egyes, hűségükben megbántott urak állapítanak meg. Nem?

Szalonzenekar alakult Nagykárolyban és Orosz Rózika karnagy, valamint Csipkés Magda zongoratanárnő vezetése alatt szépen sikerült műsoros estélyt rendeztek.

Halló, vármegyei prefektura

Nagykároly és Kaplony közötti forgalmas kocsit olyan rossz, hogy a közlekedés életveszélyes. Mindennap megtörténhetik a szerencsétlenség. Mit csinál az a bizottság, amelyet néhány héttel ezelőtt kiküldtek az út megvizsgálására? Alszanak? Alszanak? Szép álmokat.

Piaci árak Nagykárolyban

Buza 350—360, rozs 210—215, új tengeri 180—190, ó tengeri 240—250, zab 190—200, napraforgómag 350—340 lei, métermázsánként. A piacon a sertésárak lényegesen emelkedtek. A tegnapi állatvásáron könnyű hizott sertés kilogrammjáért elősúlyban 18—19, kivitelre alkalmas sertésért pedig 21 lejt is fizettek.

Sport

A Viktória megválasztotta az új tisztikarát. Jelszó: Helyet az ifjuságnak. Ennek jegyében indult meg a munka a Viktóriánál és a nagykárolyiak remélik, hogy ez a munka az idén sokkal eredményesebb lesz, mint tavaly.

Február 25-én a nagykárolyi Török-vés bajnoki mérkőzést játszott a szatmári Olimpiával, míg a Viktória március 4-én áll csatasorba és ellenfele a szatmári Török-vés lesz.

Egy hete folynak az edzések kint a szabadban és a két nagykárolyi csapat a hideggel nem törődve, jóbarátságban együtt készül a bajnoki szezonra. Vajjon meddig tart ez a jóbarátság?

KORTÁRS A BARRIKÁDON

Írta: HALÁSZ SANDOR

II. Az új hit fanatikussai

Háboruba lehet a tömeget vinni, de forradalom parancsolni nem hagyja magát. A forradalom ősi népi szórakozás, amelyre a tömeg erejüket és életüket csak akkor áldozzák, ha kedvük éppen úgy kívánja. Az elmúlt századok során a tömeg nem egyszer akart forradalmat és csinálta is. Meglátta és megérezte a jövőjét és ment utána. Csak a filozófusok, tudósok és mérnökök tudnak tervszerűen dolgozni és építeni, mindenki más, a tömeg is, tervtelenül nekirohant a célnak és a vak véletlenre bízta magát.

A ma zubogó európai és forradalomként tisztelt polgárháborúnak vajon mi a célja? Miért megy bele a tömeg? Miért viszi bőrét a vásárra? Melyik az a jövő, melyet megértett és amelynek eljöttét várja?

Ha a bécsi, vagy párisi barrikádokon Kortársnak feltenné az ember ezeket az egyszerű és világos kérdéseket, feleletet rájuk nem igen kapna.

Voltaképpen nincs is háborus ok. A rendek és a rendeken belül az ellenpártok egyaránt vallják, hogy a gazdasági nyomorúság a jelenlegi gazdasági rendszeren belül és annak feloldozása nélkül meg nem oldható. Idáig sima és világos a terep. És mégis a polgárháború végeláthatatlan sodrában mást akar az egyik, mint a másik, holott mindkettő egyet akar.

Legalább is azt hiszi, hogy egyet akar.

Azt hiszi, ha hagyják, hogy egyet higgyen.

Csak így, ezzel a nyakatekert logikával, lehet megmagyarázni a mai európai ember barrikád-inatját. Lehet, hogy a dolgok mélyén, a történelmi erők sodrában van logika és van gazdasági törvényszerűség, de a felszínen még a nyomát sem lehet kikutatni. A felszín Bécsben és Párisban, Berlinben és Rómában, mindenütt azt mutatja, hogy a tömegek nem tudják, hogy hova viszik őket és azt hiszik, hogy maguk mennek. A gazdasági életnek és a történelem sodró eorjének megvan a maga egy-szeregye. Változhatnak az idők és divatok, a társadalom bölcselati rendszerei és a gazdasági törvények paragrafusai, de ateikintben, hogy az ember a gazdasági nyomás sulya alól és elől menekülni akar, sohasem történhetnek kivételek.

Egészen bizonyos, hogy az ember profán élet-törékvéseinek csak az a mindenkori célja, hogy sorsát jobbá és kényelmesebbé tegye. Ezt akarja a hitbizomány majordomusa éppen úgy, mint a textilgyár szövő-munkása. Ezt akarta a patintott kőbalta embere ugyanúgy, mint ahogy ma is jobb sorsot hajkurászik a futószalag mellett álló, fogpasztát töltő munkáslány. A bécsi forradalmár lelke mélyén ugyanúgy jobb sorsra vágyik, mint a párisi és a berlini Hitler-ifjú is szebb világot könyörgi az egyiképpen, ahogyan az orosz muzsikból kollektív emberről előléptetett néptárs is e boldogabb életet isteníti.

És mégis, ime Európában, az emberek milliói — középkort akarnak. Elvetik a demokráciát, a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget, sőt a szociális vívmányok alkalmazását sem követelik és akadnak — sűrű embermilliók ezek, akik akadnak — olyanok is, akik megtagadják még a gazdasági osztályharc biblijáját és hitét is.

Az a husz-harmincezer esztendő, amelyen át a primitív és vegetatív emberi élet formája törzsből nemzetséggé és nemzetségből nemzet-té fejlődött, csordából társadalommá és faluközségből álladalommá, valóban nem nagy idő. Ezzel szemben végtelen nagy idő telt el azóta, amióta a francia enciklopédisták és az olasz humanisták emberi szemetek nyitogat-tak és megteremtették az új kor emberének magabizását és elhivatottsági hitét. Ez alatt az utolsó háromszáz esztendő alatt eszmélni kellett és ez az eszmélés meg is történt.

Gerincet kapott végre a két lábon járó gerinces. Gesztusai voltak már és tagolt beszéddel beszélni tudott. Nemcsak repülőgépet és rádiót talált ki, de arra is ráeszmélt, hogy el-határozó jelentősége van és lemérhető sulya. Már-már ott tartottunk, hogy az emberiség nagy, de lomhán mozgó masszájában ki lehet-ti tapintani az értelmes irányt, sőt az egy-működés irányvonalát is.

Ha ezer esztendővel ezelőtt történik, hogy minden józan ész-ok ellenére a tömegek a saját hasukba harapnak, hogy elesnek és megsemmisülnek a demagógok és népröbölők, a fegyvergyárak és bankár-dinasztiák karmesterei palácjainak intésére, akkor ezer esztendővel butább emberiség omlott bele az értelmetlen és ostoba káoszba és akkor a botlást ennek az ezerszázados káosznak számlájára lehet írni. De nem ezer esztendővel ezelőtt, hanem ma történik meg, hogy a nyomorult pária és a korgó gyomor, a kispolgári rövidlátás, a szocialista türelmetlenség és az imperialista hazugság halójába belezuhan az Ember.

Erre az eltévelyedésre nem lehet okot találni. Nincsenek enyhítő körülmények, amelyek indokoljanak. Nincs lélek-analízis, amely ennek a defektusnak az indítékaira rávilágíthatna.

Ez a visszafordulás, ez a tudat-vesztés, ez

A szakkamarák felosztása ellen...

Marosvásárhely, február 28

A szakmai kamarák leszállítása következtében az a verzió terjedt el, hogy a marosvásárhelyi mezőgazdasági kamarát is megszünteti a kormány.

A mezőgazdasági kamara emiatt tiltakozó gyűlést hívott össze.

A gyűlést dr. Stoianovici földbirtokos, a mezőgazdasági kamara elnöke nyitotta meg, utána Bogdan-Duica kolozsvári egyetemi tanár, képviselő, Porubschy Fe-

renc vármegyei prefektus, dr. Crețu Nicolae marosvásárhelyi interimár-bizottsági elnök és Gafton Dumitru képviselő fejtették ki beszédekben a marosvásárhelyi mezőgazdasági kamara fenntartásának szükségességét. Ezután a marosmegyei falvak magyar és román kiküldöttei szólaltak fel.

A gyűlés ezután tiltakozó táviratot küldött a mezőgazdasági kamara megszüntetése ellen a miniszterelnöknek és az illetékes minisztériumnak.

Egy kis golyóváltás a szatmári csempészíronton

A meglepett csempészbanda két fogoly és 700 kiló selyem hátrahagyásával elmenekült

Szatmár, február 28.

Hétfőről kedde virradó éjszaka a cseh-román határon fegyveres összetűzés volt a határőrök és csempészek között.

A határőrség már napokkal ezelőtt értesült arról, hogy hétfőről kedde virradó éjszaka az erdőalmási határrészen nagyobb mennyiségű csempészárut akar átlolni egy csempészbanda. A határőrség pontos terepszemle után a Tur-folyó partján őrszemeket állított ki a csempészbanda kézrekerítésére.

A határőrség értesülései megbízhatónak bizonyultak, amennyiben a késő éjszakai órákban, nagy csomaggal megterhelve, csakugyan feltűnt a csempészárság.

— Aljl! — kiáltotta el magát az egyik tiszt. A csempészek azonnal átlátták a helyzetet és menekülni akartak, de ekkor

az egyik határőrcsoport tisztje tüzet vezetett.

Az első lövések elhangzása után a csempészek, miután látták, hogy nincs menekülés, felvették a harcot a határőrökkel Szabályszerű ütközet fejlődött ki a határőrök és a csempészek között. Kölsönösen mintegy 50 lövést adtak le egymásra. A vége a harcnak az lett, hogy a csempészek, elhajigálva a szállítmányt, ismét futásnak eredtek és két öreg ember kivételével elmenekültek. Az elfogottak: Lódi Abrahám, hírhedt szatmári csempész, míg a másik nevét a hatóságok, a nyomozás érdekében titkolják.

A nyomozás megállapította, hogy egy 7 tagú bandatanács irányította a csempészést, amely tegnap éjszaka

700 kiló selymet akart Csehszlovákiából átszállítani Romániába.

Szatmáron, ahol a banda fészke van és a város környékén, Nicola és Szarazberek közlegében, ahol rengeteg csempészárut helyeztek letétbe, széleskörű nyomozás folyik.

Árvíz fenyegeti Kolozsvár külső részeit

Évről-évre halogatják a védőmunkálatok elvégzését

Kolozsvár, február 28.

Kolozsvár külvárosai minden évben árvízről tartanak. Tavasszal, amikor a hó olvadni kezd, a Nádas- és a Kajántó-patak áradása a külvárosi lakosokat évről-évre megremegtetik. A város vezetősége egy tavasszal sem mulasztja el a mentegődzést, a gátak megjavítását azonban minden alkalommal későbbi időpontra tojja ki. Ezek után az is természetes, hogy az árvíz elleni előzetes óvintézkedések foganatosítása sohasem jut tovább az ígéreteknel. Most is, amikor az Irisz-telep egy részét a Kajántó-patak kitétele miatt árvíz fenyegeti, kiszállt a város műszaki bizottsága azon a bizonyos legendás hírű fehérlovas hintón és megállapította, hogy a védőgátak megjavítására a jelenlegi időjárás nem alkalmas s így arra csak a melegebb idő beköszöntésekor kerülhet sor. Jóllehet az Irisz-telep parti házainak alját már elérték a szennyes hullámok, a város tevékenykedése még mindig csak abban merül ki, hogy a veszélyeztetett területekről a lakókat eltávolítsa...

Ugyanez a helyzet a Donát-úton és az ottani gát környékén elterülő kertekben

is, amelyeket az olvadások következtében még a hegyek között megduzzadt Szamos szintén előntéssel fenyegeti, nem azért, mintha a folyó jobban megduzzadt volna, mint tavaly, hanem azért, mert a reprezentációs költségek minden évben előbbrevalók voltak annál, hogy az elromlott gátat megjavítsák. A gátat az elmúlt évben tessék-lássék csak ágakból font kerítéssel javították meg, a botrányos tákolmány elé azonban a Szamos olyan sok iszapot és fatönköt halmozott fel, hogy a folyó szabad lefolyása valósággal eldugult és így a megrekedt Szamos oldalt keres magának utat, ami a Donát-utit házak és kertek pusztulását jelenti.

Az évről-évre jelentősen megkárosodott polgárok végzetese helyzete most — a tizenkettedik órában — orvoslást kíván és a város vezetőségének ez még akkor is kötelessége, ha a reprezentációs költségek valamivel csökkennek, vagy ha — oh borzalom! — azt a két fehér paripát is el kell adni, különben Kolozsvár külvárosi részein olyan árvíz-katasztrófa lesz, amely borzalmasságában az összes eddigieket felülmúlja.

az elmerülés azonban — és ez a megnyugtató — nem lehet szervi baj. A szervezet nem lehet erőszakot venni. Az erőszakot csak a felhám engedi magába, de az emberi lélek struktúrája és a társadalom gazdasági erejének szövete visszautasítja. Pálinkát ihat az ember és lealjasodhat részegségében, de megmáshíthatatlan törvényszerűsége, hogy a részegnek józanodni kell. Nem lehet időtlen időig és az utolsó atom magjáig részegíteni, csak addig lehet itatni, amíg a gyomor ellent nem áll vagy a torok és nyeldeköl az engedelmességet meg nem tagadja.

Az ember eltűrheti a szédítést, de az emberiség egésze visszaveti az adagolt mákonyt.

És ezért — és csak ezért — meg kell bocsátani annak a tömegnek, amely a percben odaáll a barrikádokra és feladva évezredek és évszázadek tanulságait és dogmáit, azért harcol, hogy — rosszabb sorsa legyen. Itt részegített és kápráztatott Kortársak vonulása a barrikádokra, amelyek nem forradalomba mennek az igazukért, hanem halálba rohannak a „hitükért”.

Európa le van fanatizálva.

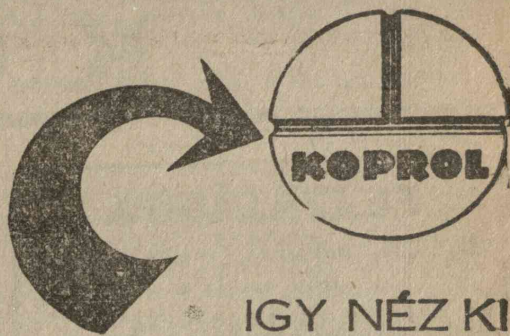
Tudatosan hitet csaltak elé és annak gorine-

telen szerkezetét leöntötték a tömeg-butítás tízezer esztendő óta nagyszerűen bevált generálisdozával.

A diktatura hitere esküszik ma Dózsa György ivadéka és Néró rabszolgája. Az állami omnipotencia megváltását hirdeti, aki Machiavellit olvasta és aki II. Vilmos alatt is érezte már, hogy sorsa megalázó és nem emberi. Ordítva visszakövetelik azokat az intézményeket és rendszereket, amelyek ellen a gall beözönlés és a török-tatár betörés óta egyik forradalmat a másik után vitta meg Európa.

Itt hitet loptak a lelkekbe, fanatizmust és spiritizsta babonát, mert nem tudtak kenyeret a szájakba és pénzt a zsebekbe varázsolni, mikor már arról volt szó, hogy az osztálytudatosított látó ember elsepri a rendet, hogy helyébe a kereteket robbantó anarchiát és turbulenciát virágoztassa ki.

A nagy kétségbeesés, az egéret keresés és a fel-felbukkanó öngyilkossági gondolat esztendő perceiben született meg az új vallásalapító, aki lehet éppen úgy Mussolini, mint Hitler, ugyanúgy Coty, mint Starhemberg és akik ráeszméltek arra, hogy cselekedni már mit sem lehet, tehát kuszálni kell, bátha ez segít.

IGY NÉZ KI

a valódi KOPROL hashajtó csokoládé. Külső formájában egyszerű és mégis oly sokoldalú és alapos hatású. Nagyon sok hashajtót eredménytelenül használunk. Az egyetlen elismerten kipróbált hashajtó csokoládé volt és marad: a Koprol. Emésztési zavarainak első jeleire használjon azonnal Koprol hashajtót, amelynek vértisztító hatása is van. Az eredmény meglepő lesz.

Ha Koprolt vásárol vigyázzon arra, hogy minden tablettán rajta legyen a

felirat és utánzatokat, mint teljesen értéktelen utasítson határozottan vissza.

A Selezky-ügy a Semmitőszék előtt

Bukarest, február 28.

Kedden délelőtt kezdődött meg Bukarestben a Semmitőszék előtt a Skoda-megbízott Saletzky Bruno ügyének fellebbezési tárgyalása. Saletzkyt tudvalevőleg annakidején 5 év börtönrre ítélték.

A hadiszállító-ügynök védői a tárgyalás első napján hosszu beszédben fejtették ki, hogy a katonai hatóságok nem voltak illetékesek Saletzky ügyében ítéletet hozni, hanem el kellett volna utasítani maguktól az eljárás levezetését. Kérik, hogy az egész ügyet tegyék át a polgári hatóságokhoz.

A tárgyalás folyik.

Szerencsés számok

Bukarest, február 28.

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának keddi húzása napján a következő nagyobb nyereményeket húzták ki:

300 ezer lejt: 60770.
100 ezer lejt: 78637.
70 ezer lejt: 32319.
50 ezer lejt: 60618.
20 ezer lejt: 28132, 16315, 30415, 58480, 19648.
15 ezer lejt: 10650, 33549, 19081, 66198, 2077, 13687, 61494, 1254, 24061, 19919.

Kibuztak továbbá számos 10 ezer lejes és kisebb nyereményt.

Az ideges tömeg-lelek, a kétségbeesett és tanácstalan ember-parány a nagy materializmus beteljesülésének órájában két kézzel kapott a hit után és most ott áll a barrikádokon, akárcsak, ahogyan a piros rózsza és fehér rózsza harcaiban, a homousion és homousion vitájában, az inkvizíció tömegépidémiájának korszakában is együtt üvöltött az üvöltőkkel és ahogyan annak idején megfeszítette a Megváltót, mert a megváltás akkor is utjában állott a fuldokló és kiutat nem találó, menekülésre kész és pozícióját már-már elejtő stabilitásnak.

Ebben az epidémiában Páris tövestől kicsavarja a gázlámpákat és fejbévágja a barátját és Bécs ágyukkal lövi az ember-testvér házat és gépfegyvergurni elé állítja Kortársát.

„Nem tudják, mit cselekesznek.”

A történelem sodró és rohanó epochjainak egyikében valaki mintha valaha egyszer már ugyanígy szólott volna...

Szólt és meghalt.

És utána 1934 esztendeig európai emberré érett az akkor ember-börbe bujt ázsiai vadállat...

A férges gyümölcs most leszakad a fájáról és a sárba bukik.

K Ö Z G A Z D A S Á G

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEVRALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Toborzó az országos kisiparos gyűlésre

Brassó, február 28.

Egy segésvári olvasónktól kaptuk az alábbi sorokat:

Az ország különböző városaiban gyűlnek a kisiparosok sérelmeiket elpanaszolni. Kedves iparostársaim, ha mi orvoslást akarunk kapni, akkor hiába gyűlésezzünk és terjesztünk beadványokat a magas kormány elé külön-külön, ugysem érünk célt. Sikra kell szállnunk egyszer egyesült erővel, tudtul kell adjuk egyszer az illetékeseknek, hogy az országnak nemcsak egy osztályát kell figyelembe venni, (mint például a földbirtokosokat és földmivészeket), mert ha mi számra kevesebben is vagyunk, de sok adót fizetünk. Egy nyomorgó kisiparos, aki csak egymaga dolgozik, többel járul hozzá a közterhekhez, mint egy 10 holdas földmives s rajtuk mégsem segítenek. A földmives kapott annakidején földet, moratóriumot, konverziót, de mit kaptunk mi, kisiparosok? Kaptunk egy új terhet, az új társadalombiztosítói törvényt, amiben nincs köszönet.

Ezúton felkérem éppen ezért az egész ország kisiparosát, rendezzünk minél előbb országos kisiparos-gyűlést, a melyre hívjuk meg az ország vezetőit is. Legyen meg a kellő képviseltünk a parlamentben is, számarányunknak megfelelően, mert ott rólunk, nélkülünk törvényeket hoznak, ahogy az új betegsegélyző törvénytől sem kezdtek meg a véleményünket. Országos megmozdulásra van tehát szükség, hogy kiharcoljuk magunknak a kellő képviselést, hogy bajainkra némi orvoslást találhassunk. Mi már nem bírjuk tovább a terheket.

A gyűlés színhelyére tegyenek az iparostársak konkrét ajánlatot. Azt a várost kell megbizni, amelyik a legrövidebb időn belül vállalja a gyűlés megrendezését. Segésvárt is az ajánlkozók között levőnek lehet tekinteni.

A legjobb reményekkel indítom el ezen soraimat kisiparos társaimhoz és hiszem, hogy bizonyára felkarolják és megvalósítják az ötletet. — Kartársi üdvözléssel maradtam: Lackovics Albert, cipésmester, Segesvár.

A közgazdaság hírei

FAJMADÁR-KIALLÍTÁS
SZÉKELYKERESZTÚRON

(Székelyudvarhely.) Március elsejével az udvarhelymegyei székelykeresztúron megnyílik az évi fajmadárvásár.

ÁSVÁNYOLAJ SZALLITÁS
PÓTILLETÉK NÉLKÜL

(Bukarest) A vasútgazgatóság engedélyezte, hogy az ásványi olajak, amelyek hordókban szállítanak, egészen 500 kiló súlyig fedett vagonokban legyenek küldhetők, a 10 százalékos pótilleték fizetése nélkül. Ezen rendelkezés 1934 március elsején lép életbe.

ISMÉT CSÜKKENT CSEHSZLOVÁKIA
SERTÉSBEVITELE

(Prága) Csehszlovákiába január hónapban 6078 darab sertést vittek be a múltévi 15.081 és az 1932 évi 27.864 darabhoz szemben. Jugoszláviából 3221 (5861), Magyarországból 2464 (4295) és Dániából 386 (675) db-ot vittek be. Lengyelországból és Romániából nem vittek be jóformán egyetlen darabot sem. Januárban 278 t. (a múlt évben 780, 1932-ben 2525 t.) zsirt vittek be. Hollandia 238 (113), Dánia 98 (82) tonnát szállított, míg az Egyesült Államok bevitele 334 tonnáról 181 tonnára esett vissza. Magyarország a bevételből teljesen kimaradt.

Megint módosították a moratórium-javaslatot

Bukarest, február 28.

A szenátusban megszavazott törvényt, amely a moratóriumot június 1-ig meghosszabbítja, hétfőn a kamara törvényelőkészítő bizottsága részben módosította.

A 4. szakasz módosítva így hangzik: „Az 1933 április 14-iki mezőgazdasági és városi adósságrendezi törvény 29. szakaszának második bekezdésében foglalt intézkedések érvé-

nyesek a városi telekhitelintézetekre is, de csak a végrehajtás alatt álló ingatlanok odaítélésére vonatkozólag. Ha így birtokba veszik az ingatlant, az adós-tulajdonos nem lakoltatható ki az épületből, vagy annak általa elfoglalt részéből.”

Hozzáadták továbbá a tegnap közölt törvényhozóhoz a következő szakaszt:

„Az 1933 április 14-iki törvény 12. szakasz 7. bekezdésében felsorolt követeléseket csak

a zálogba adott papírokon lehet végrehajtani.” Eme szakasz értelme a következő: Egy eszmé mezőgazdának zálogba adott papírokkal fedezett tartozásai voltak a jegybanknál s a követelések behajtásánál a papírok mellett a birtok természetét is lefoglalták és értékesítették. Ez most megszűnik, csak a papírokon esz közlik a végrehajtást, a természet nem.

A módosított javaslatot kedden tárgyalják a képviselőházban.

Aki a kenyérbélyeg-bírságok husz százalékát kifizeti, annak a többi elengedik

A pénzügyminiszter is belátja, hogy a kenyérbélyeg bírságokat kifizetni nem lehet

Bukarest, február 28.

A kenyérbélyeg „boldog” korszakában minden péket végig bírságoltak. Nagy összegeket szabtak ki a kenyérbélyegeket szabálytalan kezelésért. Ezeket a bírságokat a rendszer megszüntetése után sem törölték, sőt azok behajtására adtak ki utasításokat. A megbírságoltak túlnyomó többsége nem tudott fizetni. Jelenleg is hatalmas bírságösszegek szerepelnek a pékek számláin.

Minden bizonnyal ez a körülmény késztette arra a földművelésügyi minisztert, akinek a hatáskörébe tartoznak ezek a bírságok, hogy rendelettel könnyítsen a súlyosan megbírságolt kenyérsütők helyzetén.

Rendeletet küldött az ország összes közigazgatási hatóságaihoz, hogy mindazon pékmesterek pénzbírságait, akiket a kenyérbélyegeket szabálytalan fölragasztása miatt büntettek meg, leszállítja, illetőleg részletfizetést engedélyez.

És pedig: Mindazon megbírságoltak, akik kiszabott pénzbírságuk összegének 20 százalékát a rendelet kihirdetése után egyösszegben kifizetik, a hátralékos tartozásaikat minden további nélkül törlik. Akik e „kedvezményes” feltételnek nem tudnak eleget tenni, azoknak előnyös részletfizetéseket engedélyez.

A rendelet zárórésze kötelezi a közigazgatási hivatalokat, hogy az illetékes egyénekkel és testületekkel írásban közölik a rendeletet és hassanak oda, hogy a kenyérbélyeg-bírságok ügye minél előbb végleges rendezést nyerjen.

A földművelésügyi miniszter rendelkezése semmiesetre sem különbözi az emberies gesztust. A baj ott van, hogy a kiszabott horribilis bírságok 20 százalékát sem tudják előteremteni a megbírságolt és elképpesztő rossz anyagi viszonyok közé került kenyérsütők.

A kolozsvári ipartestület robbantási akciója

Az utcára akarnak vonulni az elégedetlenek, akik nem türik, hogy nemzetiségi visszavonással zavarják munkájukat

Kolozsvár, február 28.

Elsőnek emlékezett meg két héttel ezelőtt a B. L. arról a nagyjelentőségű mozgalomról, amelyet a kolozsvári ipartestület bőripari szakosztálya indított. A mozgalom a napról-napra csökkenőbb jövedelmi iparosság tehermentesítését célozza. Az akcióhoz — amint arról annakidején részletesen beszámoltunk — a bőriparosok az ország számos részéről bejelentették csatlakozásukat, Kolozsváron viszont az iparosoztály minden válfaja, illetőleg az összes szakmák egyöntetűen tömörültek a bőriparosok mögött. Így a mozgalom túlnötte a bőripari szakosztály kereteit és ezért általános visszatetszést szült az a körülmény, hogy az ipartestület hivatalos vezetősége, illetőleg elnöksége — mintha misem történt volna — mindentől távol tartotta magát. Ez a kárhózasó vétlenség arra késztette az ipartestület tevékenyebb tagjait, hogy az elnökséget az ügy érdekében egy rendkívüli közgyűlés összehívására kényszerítsék. Az alapszabályoknak megfelelően 533 ipartestületi tag aláírásával rendkívüli közgyűlés összehívására irányuló javaslatot nyújtottak át Moldovan Anton elnöknek, aki a javaslatot azonban formai hibák kifogásolása miatt elutasította. Arról, hogy a nagy horderejű akciót betetőző közgyűlés megtartását miért gáncsolta el, Moldován nem nyilatkozott, annál beszédesebbek voltak azonban az egyes helyi lapokban elhelyezett kommunikék, amelyek szerint

Moldovan elnök többségi léte is attól tartott, hogy Biris Luca, a megindított akciónak ugyancsak többségi vezetője, nacionalista szempontoktól hevitve a „Reuniunea Meseriasilor Romani” nevű román iparosgyületemnek akarja átjtszani az ipartestületet, minden vagyonaival egyetemben.

A közgyűlés megakadályozását az ipartestület különböző szakosztályai természetesen nem hagyták szó nélkül, hanem vasárnap délelőtt az ipartestület helyiségében az összes szakmák részvételével népes értekezletet tartottak, amelyen az iparosság helyzetével egybekapcsolva az elnök passzív magatartását is ástorozták.

Az értekezletet közkívánatra Biris Luca, a bőriparos-szakosztály elnöke vezette le, aki magyarnyelvű megnyitójában leszögezte, hogy tiltakozik a vele kapcsolatosan elhangzott vádakkal szemben, mert nem üz politikát és nem csinál nemzetiségi kérdést.

— Politikám — mondotta — minden iparostársam politikájával azonos, amely a mindennapi kenyér biztosítását jelenti. Az elnöki megnyitó után Polonyi Albert nyomdatulajdonos emelkedett szólásra, aki Moldovan ipartestületi elnök működését fulmináns hangon bírálta:

— Az ipartestületi elnöki tisztség — mondotta — nem ugródeszka, hanem hivatal, amely semmiképpen sem azért létezik, hogy annak viselője különböző bizottságok napidijaiból egzisztenciát te-

remtsen magának. Az ipartestületi elnök szavazataink révén tagja egy a betegsegélyző, mint a munkakamara különböző bizottságainak is, tehát könnyen érthető, hogy miért zárkózik el annak a bizonyos közgyűlésnek az összehívásától, bár ugyanakkor az ország valamennyi ipartestülete hangosan jajveszékelt a munkakamara és a betegsegélyző terhei alatt. Hogyan is tudhatna Moldován a mi sérelmeinkről, amikor elzárkózik attól, hogy azokat meghallgassa.

A szónok ezután arra kéri az egybegyűlteket, hogy ne adjanak hitelt az egyes kolozsvári lapokban megjelent kommunikéknek, amelyek a többségi és kisebbségi iparosok közé őket akarnak verni.

Hegedüs Sándor borbély hosszú beszédében sorakoztatja fel az iparosság sérelmeit. Leszögezi, hogy ezek a sérelmek ugyan már számtalanszor elhangzottak az ipartestület helyiségében, a vezetőség jóvoltából nem jutottak a négy falon túl. Javasolja tehát, hogy az ipartestületi elnök magatartásától függetlenül, éppen úgy, mint a munkások, vonuljanak át az utcán tömegesen ők is és járják sorra a sérelmeiket elintéző hivatalokat, mert a munkakamarával, a betegsegélyzővel, a városi taxákat és adókat kivető bizottsággal stb. szemben fennálló követeléseiknek csak így tudnak érvényt szerezni.

Az értekezlet résztvevői Hegedüs javaslatát nyomban elfogadták és az említett akciók megszervezésére és lebonyolítására a különböző szakmákból rögtön bizottságot delegáltak, amelynek tagjai Hegedüs Sándor, Gişău Sofronie, Fărcaş Andrei, Polonyi Albert, Szijgyártó Sándor, Biris Luca, Fehér Károly, Balla János, Orbán Balázs és Susmann János lettek.

A továbbiak során a tekintélyes számban megjelent iparosság bizalmatlanságot szavazott a távollétével tündelő Moldovan Anton elnöknek és egy rövid időn belül összehívandó rendkívüli közgyűlés megtartása mellett foglalt álláspontot.

Săbăduş, Balla, Susmann, Szijgyártó, Fehér és Szabó iparosok felszólalásai után az értekezlet legkiemelkedőbb beszéde hangzott el, amelyet Fărcaş Andrei szücmester tartott. Fărcaş, akinek Bécsben évtizedeken át jólmenő szücsüzlete volt, hazafias érzelmeinek hatása alatt tért vissza Romániába, ahol különböző politikai pártokban folytatott olyan tevékenységet, amely nem minden iparostársának a rokonszenvét nyerte meg. Beszéde azonban tartalma és tárgyilagossága miatt annyira magával ragadta a hallgatóságot, hogy utána szünni nem akartó ovációban részesítették.

— Misem könnyebb, mint a zavarosban halászni! — mondotta tört magyarsággal Fărcaş — éppen ezért igyekszik őket verni Moldovan elnök is a magyar és a román iparosság között. Moldovant, éppen úgy, mint a többi erdélyi és bánáti ipartestület elnökeit az a szenátor bársónyszék kápráztatta el, amelyet Joaniteşcu volt munkaügyi miniszter csillogtatott meg előttük, nemkülönben az első osztályú vasúti szabadjegy és 500 lejes napidij, amelyet a központi munkaügyi bizottság és a betegsegélyző országos vezetőségének tagsága jelent.

Az értekezlet, amelyen a jövő közgyűlés sorsa már előre megpecsétlődött, azaz az elhatározással ért véget, hogy a kolozsvári iparosság elítéli az ékverőket és nemzetiségre való tekintet nélkül tovább harcol a mindennapi kenyérért!

Szabadlára helyezték a német gyűjtogatási pör három bolgár vádlottját

Dimitroff, Popoff és Taneff repülőgépen Moszkvába utaztak

Berlin, február 28.

Kedden, a németországi birodalmi gyűlés palotája felgyújtásának évfordulóján, a német hatóságok szabadlára helyezték a gyűjtogatási nagy per három felmentett bolgár vádlottját, Dimitroffot, Popoffot és Taneffet. A három bolgár a fogházból azonnal a repülőtérré ment és

felült a Moszkva felé induló repülőgépre.

A szabadlára helyezésével egyidejűleg a német belügyminisztérium hivatalosan is megköszönte, hogy miért tartotta a felmentés után is ilyen sokáig fogságban a három vádlottat. A megköszönés szerint a bíróság kiutasításáról szóló határozata

mindaddig végrehajthatatlan volt, mert Bulgária megtagadta a három vádlottat, nem ismerte el állampolgárainak és nem fogadta be őket. A szovjet hatóságoktól viszont csak most érkezett meg az értesítés, hogy mindhárom vádlottnak megadják a szovjet-szövetség állampolgársági jogát.

Jobbrafordulás, az is jó

A nemzeti-parasztipárt szeretne új életre kelni

Módosítják a szervezeti szabályzatot

Bukarest, február 28.

A sok belső viszálytól feldúlt, nagy hatást és népszerűséget veszített nemzeti-parasztipárt most tartja végrehajtóbizottsági ülést Bukarestben. Az ülés napok óta tart, mert alaposan le akarják tárgyalni a pártprogram és a pártszabályzat megváltoztatását.

A Maniu- és Vajda-csoport bejósolt szétszempása ugyancsak elmarad. Maniu és Mihalache, az új pártfőnök, urai a helyzetnek. Vajda Sándor meg sem jelent, a párt többsége nyilván kitart Maniu és Mihalache mellett s a „szakadároknak” nincsenek sok kihatásuk arra, hogy a párt jelentős részét magukkal vigyék.

Mihalache nagy beszédet mondott, amely érdekes részleteket tartalmazott. Kijelentette, hogy rövidesen, 2-3 hónapon belül összehívja a párt nagygyűlést s ott elfogadtatja az új programot. Különben emlékezteti a végrehajtóbizottságot az ő campulungi beszédére. A pártfőnökség elfogadásakor is megmondta, hogy mit tekint új pártprogramnak s ezzel a feltétellel vállalta a pártelnökséget.

Emlékeztet, hogy a campulungi program annakidején olyan benyomást keltett a közvéleményben, hogy a párt meg lehetett volna jobbra fordított. Így például lé-

nyeges részei voltak a campulungi programnak az alkotmánymódosítás és a „technikai”.

— Más időköt élünk — folytatta Mihalache — mint akkor, mikor a még érvényben levő pártprogramot lefektették. A román államot új erkölcsi és anyagi alapokon kell megszervezni. Vissza kell nyernünk a tömegek bizalmát. A Vagárdá létezése és befolyása is csak annak tulajdonítható, hogy mi elhanyagoltuk a tömegképzést.

Ezután pontról-pontra tárgyalni kezdtek az új pártszabályzatot, amelynek lényege, hogy erős fegyelmet akar feltámasztani a pártszervezetekben.

A legérdekesebb kérdésről, hogy milyen konkrét módosítást kíván a párt az alkotmányban és az állami élet újjászervezésében, még nem lehet tiszta képet nyerni. Ezeket a pontokat még nem tárgyalták le teljesen. Az ülésről különben eddig kizárták a sajtót, úgyhogy csak a párt közleményeire támaszkodva lehet belátni az újjászervezési munkálatokba. A nyitásmindenetre látszik, hogy a nemzeti-parasztipárt szeretne megállni a lejtőn, sőt szeretne új életre kelni, ha másépp nem megy, a ma divatos jelszavakkal.

Szerdán szavazzák meg a fizetési haladék meghosszabbításáról szóló törvényt

Éles vita a kamarában a konverzió körül

A szenátus ülése

Bukarest, február 28.

A képviselőház keddi délutáni ülésén először Eusebie Popovici képviselő emlékének áldoztak, akit tudvalevőleg keddi éjjeli virradó éjszaka meggyilkoltak. Marcius alelnök, majd a kormány nevében Nistor miniszter bucsuztatták a képviselőt s a ház nevében részvétélevírtat küldtek az özvegynek.

Ezután Pop Jonel nemzeti-parasztipárti képviselő interpellálta meg a kormányt, tud-e arról, hogy Kolozsváron 28 intellektuelt letartóztattak vasgárdista szervezkedés gyanúja alatt. Kérde továbbá a belügyminisztert és hadügyminisztert, tudnak-e arról, hogy a 81-es ezred kaszárnyáját valóságos börtönné alakították át és oda zárták be az intellektuelleket és más vasgárdista foglyokat, akiket már jóideje tartanak ott szabályszerű letartóztatási végzés nélkül.

Ezután Ghelmegeanu parasztpárti, volt alminiszter kérde a földművelésügyi minisztert, tud-e arról, hogy az inséges vidékek felségélyezésére szánt 30 millió lejti valami hirtelen leétesített hivatal utján osztyák ki, amelyet magánosok vezettek.

Mihaescu lupista képviselő kérde a kormányt, hogyan lehet az, miszerint a liszt ára országszerte esik, a kenyéré pedig

drágul. Intézkedést kér a fogyasztó közönség érdekében.

Végül áttérnek a napirendre, a moratóriumot meghosszabbító törvényjavaslatra. Elsőnek Argetoianu szól hozzá a törvényhez és szemére hányja a kormánynak, hogy a konverzió kiszélesítését ígérte, de már a moratóriumot meghosszabbító törvény is némi szűkítéseket tartalmaz a kiterjesztés helyett. Számonkéri a megígért konverzió kibővítését. Hasonló értelembe beszélnek a többi ellenzéki pártok szónokai: Potarca a nemzeti-parasztipárt, Jonescu a Lupu-párt és Constantinescu Bordeni a georgisták részéről.

Bizonyos, hogy a moratóriumot június 1-ig meghosszabbító törvényt még kedden este felé megzavazzák a képviselőházban. Ezzel azonban még mindig nincs vége a dolognak. A képviselőház törvényalkotó bizottsága ugyanis — mint arról lapunk más helyén beszámolunk — változtatásokat tett a szenátus által már sombaton este megszavazott törvényen. Ugyanformán a kamarai megszavazás után a törvényt ismét vissza kell vinni a szenátusba és a módosításokkal együtt újból megszavaztatni. A moratórium meghosszabbítása tehát a szó szoros értelmében az utolsó percben, február 28-án, a szenátus szerdai ülésén fog csak megtörténni.

Dollfuss cáfolja, hogy Franciaország beleszólt volna az olasz-osztrák-magyar közeledésbe

Bécs, február 28.

A bécsi kancellári hivatal cáfolatot adott ki, amelyben leszögezi, hogy Franciaország részéről semmiféle tiltakozás nem érkezett Bécsbe az olasz-magyar-osztrák gazdasági közeledés kérdésében. Egyben kijelenti a kancellári hivatal azt is, hogy a három állam barátságos megbeszélésein nem volt szó közös vámterületről, hanem csak gazdasági összeműködésről és kedvezményes gazdasági szerződésekről.

Az olasz-magyar-osztrák gazdasági összefogásról egyébként Bethlen István nyilatkozatot adott a „8 Órai Újság”-nak. Hasznosnak tartja a három állam közeledését, mert ez feloldaná a közép-európai gazdasági feszültséget és enyhítené a gazdasági válság kárait, ugyanakkor, amikor egyik állam gazdasági függetlenségének sem árt.

LEGUJABB

POPOVICI EUSEBIE KÉPVISELŐ MEGGYILKOLÁSA

Ügyében letartóztattak egy villanyszerelőt, aki egy nappal a rémtett elkövetése előtt a képviselő lakásán járt és ott valami kisebb javítást végzett. Hogy valóban köze volna a gyilkossághoz, azt természetesen még nem tudni, kihallgatása most folyik.

A meggyilkolt képviselő 40 éves volt csak és most választották meg harmadszor képviselőnek.

A kalapot, amelyet a gyilkosok egyike a helyszínen felejtett, kitétték a Socec üzlet kirakatába, azzal, hogy ha a járókelők közül bárki ráismerne és felvilágosítást tudna adni a bűnjelről, azonnal jelentse ezt a hatóságoknak.

A PÉNZÜGYMINISZTERIUM közlése szerint azok az adóleszállítások, amelyeket az új adótörvények magukban foglalnak, ez év április elsejétől kezdve érvényesek.

Gép, amely feljegyzi az alvó álmait

Gernsback amerikai tudós önműködő készülékével csodálatos eredményeket ért el

Newyork, február 28.

Az amerikai sajtó élénken foglalkozik H. Gernsback fiziológus és fizikus feltűnést keltő kísérleteivel. A neves kutató newyorki laboratóriumában a rendkívül eredeti készülékek egész garmadáját állította fel az álom fiziológiai kikutatására.

A készülékek egyike a szó szoros értelmében képes az alvó álmát regisztrálni. Már régóta gyanították, hogy az álom képződésére a gyomor befolyással bír az emésztési folyamatnak a szívre való hatása által.

Mennél nagyobb a nyomás, amelyet az emésztési tevékenység a szívre gyakorol, annál világosabbak, de egyben nehezebbek lesznek az alvó álmái. Szívdobogás lép fel, néha oly erősen és vadul, hogy az alvó felébred.

A Gernsback által készített apparátus egy óramű által állandó mozgásban tartott papírszalagon önműködő írótü segítségével görbe vonal alakjában jegyezte fel a szív és tüdő munkáját. A görbék formájából következtetni lehet az álom természetére s a szakértőknek elég egy pillantást vetni a grafikonra, hogy megállapíthassák, álmódott-e az alvó, vagy sem.

A görbék a normális álomtalan alvásnál egyformák. A készülék egyenlő hullámokat jegyez feltűnő csúcspont nélkül.

Ha az alvó álmodik, az elektromos készülék által feljegyzett görbe hirtelen emelkedő vonalat mutat, a rendes hullámkönnél sokkal magasabb csúcsponttal. Mennél kinzőbb, nehezebb az álom, annál nagyobb a tü kilengése.

Azonban nemcsak a gyomor emésztő tevékenysége, hanem tisztára külső természetű befolyások is hathatnak az álom tartamára és lefolyására. Elsősorban a zaj. Gernsback e téren nagyon érdekes megfigyeléseket végzett. Meghatározott időközben

a regisztráló készülék működésbe hozott egy elektromos harangot. Valahányszor a harang megkondult, az apparátus irónja nagyobb és lüktetőbb áramgörbét jelzett.

Gernsback kísérletei még nincsenek lezárva. Most egy, az elsőnél még precízebb készülék előállításán dolgozik.

Hogy képes lesz-e olyan készüléket előállítani, amely nemcsak a fiziológiai körülményekre, hanem magukra az álomképek természetére vonatkozólag is értékes adatokat szolgáltat, tehát bizonyos mértékig képes lenne az álmodó lefotografálni, azt ma nem tudhatni. Gernsback célja azonban, hogy egy ilyen, minél tökéletesebb készüléket konstruáljon s ezzel az emberiségnek komoly szolgálatot tegyen.

Cigányultimátum Ha nem teljesítik követéseiket, nem huzzák tovább a légshullám fülibe

Budapest február 28

Azok a cigányprimások, akiknek muzsikáját a budapesti rádió rendszeresen közvetíti, már évek óta harcban állanak a stúdió vezetőivel. A helyzet többször is már annyira kiéleződött, hogy a primások sztrájkkal fenyegettek. Most ismét fellángolt a budapesti stúdió belháborúja. A cigányprimások hétfőn este értekezletet tartottak és azon elkeseredett hangon vitáztak meg sérelmeiket, főképpen azt szeretnék elérni, hogy a rá-

dió igazgatósága helyezze más beosztásba Spur Endre dr.-t, a stúdió cigányvajdáját, mert a cigánybandák véleménye szerint „spurija sincs” a dologhoz. Az értekezlet azt a határozati javaslatot fogadta el, hogy 3 napos ultimátumot intézzen a rádió igazgatóságához, s amennyiben a határidő leteltéig követeléseiket nem teljesítik, akkor az összes cigánybandák sztrájkba lépnek és rendkívül népszerű, külföldön is nagy kedveltségnek örvendő műsorszámakkal nem szepelnek a rádió mikrofonja előtt.

Tudja-e már?

hogy az ideális övszer összes jó tulajdonságait egyesíti magában a

SPORT

A magyar bajnokság állása a vasárnapi mérkőzések után: 1. Ferencváros 22 pont, 47:16 gólarány. 2. Újpest 22 pont, 41:16 gólarány. 3. Bozsai 20 pont, 4. Kispest, 16 pont. 5. Hungária 13 pont, 31:26 gólarány. 6. III. Ker. FC 13 pont, 25:28 gólarány. 7. Szeged 12 pont, 27:29 gólarány. 8. Phöbus 12 pont, 24:26 gólarány. 9. Somogy 10 pont, 10. Budai „11” 9 pont. 11. Attila 8 pont. 12. Nemzeti 7 pont.

A Spárta emléktversenyén Budapesten 65 vívó startolt. Az eredmény: 1. Rajcsányi 7 győzelem. 2. Kovács 6 győzelem. 3. Kabos 4 győzelem. 4. Erdélyi 4 győzelem. 5. Zirczy 4 győzelem. 6. Gerevich 4 győzelem. 7. Nagy 3 győzelem. 8. Rasztoich 3 győzelem. 9. Illés 1 győzelem. A stockholmi versenyre ezután a válogató bizottság Rajcsányit és Kovácsot küldte ki.

A NAC a napokban érkezett haza sikeres francia és afrikai túrájáról. Játzott 17 mérkőzés, 14 győzelem, 2 döntetlen, 1 vereség. Gólarány 108:26. Az eredmény gyönyörű.

A budapesti fedettpálya teniszverseny eredményei: Férfi egyesben 1. Bánó Lehel, 2. Straub Elek. 3. Pető és Friedrich. — Női egyes: 1. Sárkány Lili. 2. Schréderne. Férfipárosban 1. Straub E.—Straub J., 2. Ferenczy—Friedrich 3. Bánó—Nagy és Drjetomsky—Drjetomsky.

Nemzeti sportkiállítás lesz Bukarestben június 8 és július 8 között, az uralkodó védnökségével, sportlányosságokkal egybekötve. A látogatók, hír szerint, 50 százalékos vasúti kedvezményt kapnak.

Az olasz hűsöröny, Carnera, február 28-án mérkőzik az amerikai Miami-ban Tommy Loughrannal. Az Amerikában pörüljárt Schmeling német bajnok viszont április 8-án Paulino spanyol bajnok ellen próbálkozik Barcelonában.

A bukaresti Telefonklub jégkoronggütő csapata hétfőn 3:0-ra legyőzte a Sportklub Viskó Tatrtyt, a vendég szlovák csapatot. Részidők: 0:0, 0:0, 3:0.

A Román Kupa tervezetét hír szerint, módosítani akarják. A futballkupa szabályzatának átalakítása már legközelebbi szövetségi ülés napirendjén szerepel. A baj az, hogy tulsok mérkőzést igényel a kupaviadal. Szó van arról, hogy csak az egyes ligák bajnokai játszanak, vagy, hogy egy-két nap alatt egy városban körmérkőzés formájában bonyolítsák le az egész kupaküzdelmeket. A dolog mindenesetre még nem dőlt el véglegesen.

A Ripensia francia turáján szerdán Lilleben a francia bajnok Olympique ellen játszik.

A lugosi Vulturii márc. 11-én rendez meg Nyugatrománia 1934 évi birkozó bajnokságait.

TRITSCH SPORTÁRUHÁZ

BRAȘOV, Strada Voevodul Mihai 20

Football, tenisz, turisztika, atlétikai cikkek szaküzlete.

Kereskedők! Bazárok! Engros-osztály. Gyári képviselők. Kérjen árajánlatot.

Szülők felelősek gyermekeik-egészségéért.

Szoktassa gyermekeit, hogy reggel és este dezinficiálják szájukat és torkukat.

Minden anya megijed ha arról hall, hogy egy ismerős családban a gyermek valamilyen járványnak esett áldozatául. De félelem és ijedtség nem elegendő! Hatásos szert kell ellenük felhasználnunk.

HYPEROL FRISS superoxydot ad Önnek!

Gyermekek és felnőttek, akik reggel és este superoxyddal öblögetik torkukat, meg vannak védve mindenféle ragályos betegséggel szemben. De hogy a superoxyd valóban hatásos legyen, **frissnek** kell lennie. A legegyszerűbb és legolcsóbb mód, hogy **friss** superoxydhoz jussunk, a következő: tegyen egy tablettát Hyperol egy fél pohár vízbe, vagy kamililateába.

Ön és gyermekei öblögetésk szájukat minden reggel Hyperollal és védve lesznek a bacillusokkal és beleegségekkel szemben! Gondoljon arra, hogy egy jó, hatékony fertőtlenítőszer sem nyelni, sem pedig mint egy bombont, a szájban szétolvasztani nem lehet.

FRISS superoxyd

HYPEROL

ból készítve, a legjobb fertőtlenítőszer és nem mérgező

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Kiss tubus 10 tablettával 30 lej

Nagy tubus 20 tablettával 47 lej

Dedeon Richter — készítménye

Női divatszalon k
Férfi divatszabók
Női kalapszalonok

gyermekruha varrodák, fehérneművarrodák
figyelmét felhívjuk arra, hogy a legújabb

tavaszi és nyári
divatlapok

igen nagy választékban kaphatók a
Brassói Lapok Könyvosztályában

Leltári árainknak volt
hatásuk.

További cikkek árait szállítottuk le és

3. kirakatunkban mutatunk

Kedden. febr 27-én Flanellek Lei 40

Szerdán, febr 28-án Bécsi kötöttkosztűmök Lei 550

Csütörtökön, márc 1-én Sima gyapjú-mussolinék gyermekruhák 100 széles Lei 110

Nedoma.

Dakrysol-szappan

(semleges, tulzsirozott, kénartalmu szappan)

Aki haját minden héten felváltva tulzsirozott, kénartalmu Dakrysol-szappannal és tojássárgával mossa és ezenkívül naponta bedörzsöli fejbőrét a Dakrysol hajtápszerrel, a lehető legcélszerűbb hajápolást üzi. A Dakrysol-szappan és tojássárgája alaposan megtisztítja a fejbőrt, anélkül, hogy izgatná, vagy kilugozná. A Dakrysol hajtápszer viszont táplálja és növesztserkenti a hajgyökereket.

A korpaképződést, hajzsírosságot és hajhullást ezzel biztosan kikerüljük. A haj újranövése mindig bekövetkezik, ha a hajgyökerek még életképesek.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden e szakmába vágó üzletben kapható.

Professor DR. F. SIGMUND, fiziolog. laboratoriuma, STUTTGART
Romániai vezérképviselő: HIETSC & Co., SIBIU.

ÜZLETFELHAGYÁS

miatt hagyatéki leltár textil, szövet, kötöttáru, vászonáru, női kabát

egész olcsó árban

való kiárusítása megkezdődött.

Viszonteladók nagyobb tételnél, gyári árnál

úcsóbban vásárolhatnak

Haas József-cég

Str. Reg. Carol (Kapu-utca) 10

Biri neni szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Kedvezményes árban a B. L. tisztelet olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.
Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?
Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Gyümölcs- és sétányfákat,

cserjéket, rózsákat és szőlőültvényeket szállít
a legjobb minőségben:

Ambrosi-Fischer és Tsai rt.

Kérjenek árjegyzéket.

Aiud—Nagyenyed.

Kérjenek árjegyzéket.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Ingyenutalvánnyal 4 pár zokni 100 lej, hatszoros talppal, sárossal, orral. Felvilágosítás Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38., udvarban.

Eladó 1 darab 11 P. H. villanymotor, majdnem új. Pünkösti, Satulung. No. 700.

1748.

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zsombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetéseknél közli.

FINOM MELEG GYAPJU HARISNYIAKAT, cérna férfizoknikat, gyapjú stucnikat, férfi sportharisnyákat TARTÓS ANYAGBÓL OLCSONY ÁRON KÖTÖK. Cim: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59. földszint jobbra. (Volt Hátulókőbánya) 12937

FIA IALOK tanácsadója Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ár: színes borítólappal 30 lej.

Bécsi Mintavásár

1934. március 11-től—17-ig (Rotunde márc. 18-ig)

Luxus- és használati cikkek mintavásár / Butormintavásár / ANGOL KIÁLLÍTÁS / MAGYAR KIÁLLÍTÁS
Textilmintavásár / Női- és férfikonfekció / Kötöttáru / Szőrmédivat
„KERAMIKA ÉS ÜVEG” / „A SZÉP UTAZÁS”
Nemzetközi autó- és motorkerékpár-kiállítás
Technikai mintavásár / Építészeti és utépítészeti mintavásár
ÉLELMISZER KIÁLLÍTÁS

Mező- és erdőgazdasági bemutató

Jelentékeny utazási kedvezmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasútvonalakon, a Dunán, a Fekete-tengeren, valamint a légitörzsi eszközökön. Vízummentesség! Az utlevéllel és a vásárigazolvánnyal az osztrák határ szabadon átléphető. Nem kell csehszlovák átutazási vízum! A magyar átutazási vízumot a vásárigazolvány felmutatásakor a határon állítják ki. Mindennemű felvilágosítást megad és vásárigazolványt (Lei 150) kiad:

Wiener Messe A. G. Wien VII.

valamint — a lipcei tavaszi mintavásár tartama alatt — a lipcei vásártudakozó iroda (Ringmesshaus) és a tiszteletbeli képviselők.

Brassóban: „Európa” nemzetközi utazási és idegenforgalmi szervezet. Korona szálló / „Európa” Lloyd Utazási Iroda, Szabadságtér 1 sz. / Gebauer Alfréd, Buzasor 28 sz. / Waggons-Lits (Cook S. A.) Str. Regele Carol 61 sz.